І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюру: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 237. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 22-го ГРУДНЯ 1966 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 22, 1966 No. 237. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Середа, 21-го грудня 1966

В АМЕРИЦІ

ПАЛАТНА ПІДКОМІСІЯ СТВЕРДЖУЄ великі зловживання нюйоркського конґресмена негритянського походження Адама Клейтона Павелла. Під час переслухань виявилося, що Павелл затруднював в Палатній Комісії, яку він очолює, свою домашню помічницю, яка в дійсності працювала в нього вдома і діставала державну платню, як затруднена в Конґресовій Комісії. Такі самі зловживання видко і в тому, як Павелл вис(и)лав різних осіб в нібито урядові подорожі, хоч про це ніхто не знав; він на державний кошт дозволяв подорожувати своєму синові, хоч той син не був затруднений в Конґресовій Комісії.

ЗМЕНШИЛОСЯ ЧИСЛО ЗАМОВЛЕНИХ товарів тривкої вартости в листопаді цього року, бо не випродано товарів давніше випродукуваних. Це же другий місяць в якому зменшується число замовлень на товари тривкої вартости. Число замовлень зменшилося до такого стану, який був три роки тому. Найбільше зменшення є в замовленнях на нові літаки, але статистика не виявляє, чи воно відноситься до цивільних чи військових літаків. Число замовлень на товари тривкої вартости в листопаді зменшилося на $ 800 мільйонів.

15 ПРОВІДНИХ ЕКОНОМІСТІВ І БИЗНЕСМЕНІВ передбачають, що 1967-ий рік буде під економічним оглядом таким самим добрим, як і цей рік. Свої передбачання подали вони до Торговельно - Промислового Товариства Ню Йорку. Ці економісти передбачають, що після шестирічного економічного збільшування настане рік консолідації, в якому банковий рух, і торговельний і ощадностевий, буде мати повільніший темп розвитку, як в 1966-му році. Летунські лінії поширять свої бизнеси, промисловці дещо зменшать свої інвестиції. Передбачають, що будівельний промисл збільшить темп свого росту в порівнянні з теперішнім станом.

СТЕЙТОВІ ПОДАТКИ ПОДВОЇЛИСЯ в останніх шістьох роках. В 1959 році у всіх стейтах були зібрали податків на суму $ 15.8 більйона, в 1965-му $ 26.1 більйона, а цього року $ 29.4 більйона, отже майже вдвоє більше, ніж шість років тому. 42 стейти мають податки від продажу товарів, 33 стейти від особистих прибутків, а 27 стейтів від обидвох. В 14-ох стейтах беруть податок від проданих товарів і стейт і місто або повіт. Деякі стейти збільшили вже два і три рази податок від цигарок.

КРАЙОВА РАДА БЕЗПЕКИ ПЕРЕСТЕРІГАЄ всіх тих, які поїдуть автами під час Різдвяних свят, щоб були обережні та достосовували свою їзду до погоди, щоб якнайменше було нещасливих випадків на вулицях міст та автострадах. Крайова Рада Безпеки передбачає, що від суботи до понеділка може згинути від 650 до 750 осіб, якщо водії авт не будуть обережно їхати та не зважати на приписи їзди та на погоду. Рада додає, що під час звичайних трьох днів в автових катастрофах звичайно гинуть коло 525 осіб.

У СВІТІ

ЗАХІДНЬО- І СХІДНЬО-НІМЕЦЬКІ ВЛАСТІ СПІЛЬНО ВДКРИЛИ МІСТ на ріці Заале недалеко міста Гоф у Баварії, який відновлює найкоротший шлях між Берліном-Нюрнберґом-Мюнхеном. Західня Німеччина заплатила за будову того мосту 1,400.000 дол., а Східня Німеччина дала робітників і матеріяли. На відкритті був приявний новий посадник Західнього Берліну Гайнріх Альберц, який проте підкреслив, що він не репрезентує уряду Німецької Федеративної Республіки. Тому, що східньо-німецькі комуністи хотіли, щоб у протоколі відкриття мосту зазначено назву „Німецької Демократичної Республіки" — Західня Німеччина, відкинувши таку суґестію, погодилась, щоб узагалі не списувано ніякого протоколу.

ГЕНЕРАЛЬНА АСАМБЛЕЯ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ВІДКИНУЛА 19 грудня ц. р. 56 голосами проти 30 при 25-ох, що стримались, внесення Канади, підтримане Америкою і Британією, що Генеральна Асамблея має сама право в(и)рішувати висилання так званих мирових місій ОН, цебто міжнародного війська, коли на Раді Безпеки не можна знайти згоди. Опозиція, погоджуючись у принципі, перевела своє внесення, щоб цю справу відкласти до квітня наст. року, бо в міжчасі СССР і Франція, які палко спротивились пропозиції Канади, мають вплатити до каси ОН частину свого довгу за минулі „мирові місії".

У ДОРТМУНДІ В ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ ВІДБУВАЄТЬСЯ судова розправа проти сімох колишніх німецьких ґестапівців, оскаржених в убивстві, або в активній допомозі при убивстві коло 40.000 жидів з Коломиї й околиці за гітлерівської окупації в Західній Україні. Справу оскарженого у тому самому ділі 74-літнього колишнього сотника ґвардії СС Герберта Гертля виділено з уваги на його теперішню фізичну нездібність відповідати за свої вчинки.

ЗАХІДНЬО - НІМЕЦЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ВІЛЛІ БРАНДТ ЗАЯВИВ на конференції міністрів Західньої Европейської Унії, що Західня Німеччина погоджується на ступневе зменшення суходільних та атомових збройних сил в Европі, під умовою, що воно буде стосуватися цілого европейського континенту. Він висловився проти створення так званої безатомової смуги в Середній Европі, зате за виключення атомовоз зброї взагалі з цілого европейського континенту, цебто з Франції і СССР включно.

ПАНІ ІМАЛЬДА МАРКОС, ДРУЖИНА ФІЛІППІНСЬКОГО ПРЕЗИДЕНТА, ПЕРЕРІЗАЛА СТРІЧКУ при вході до нововідкритого Азійського Банку Розбудови в Манілі. Першим президентом того банку став японський економіст Такеші Ватанабе. Він проголосив, що той банк може давати негайно позики із суми 65 до 70 мільйонів дол. Основним капіталом банку будуть $ 1.100.000.000, з чого 965 мільйонів зразу задеклярували 31 держави- основники.

МАО ТСЕ-ТУНҐ І ЙОГО ЗВЕЛИЧНИКИ МАЮТЬ МЕНШІСТЬ у проводі китайської комуністичної партії — твердять західні знавці комуно-китайських відносин. Вони, між іншим, покликуються на недавню публічну заяву дружини Мао Тсе-тунґа Чіянґ Чінґ, що не має значення, хто в партії має більшість, а хто меншість, а йдеться лиш про те, за ким правда. Пропаґандивний апарат, який є в руках Мао Тсе-тунґа і його військового міністра Ліна Піяо, раз-ураз лається проти різних лідерів внутрішньої опозиції, але ті партійні вожді не мають сили скинути своїх опонентів з їх становищ.

ЗИМА У ВАШИНГТОНІ

Остання сніговія засипала не тільки північні стейти ЗДА, але також деякі стейти й міста на півдні. На фото: вкрита снігом площа перед Капітолем у Вашинґтоні.

ЗДА випробовують найсильнішу досі підземну бомбу в Неваді

Ляс Веґас, Невада. — ЗДА 20-го грудня випробовували в Неваді найбільшу досі на терені ЗДА водневу бомбу. Ця проба відбулася в шибі в глибині 4,040 стіп під землею. Комісія Атомової Енерґії не подає, якої сили була ця експльозія, але фахівці здогадуються, що вона мала силу від 200,000 до одного мільйона тонн, це значить, що була на 10 до 50-ох разів сильніша від тієї бомби, яка була скинена в 1945 році на місто Гірошіма в Японії. З Вашинґтону повідомляють, що ЗДА почали нові проби з водневими бомбами у зв'язку з тим, що починають продукувати протиракетну зброю, бо дістали вісті з Розвідчої Аґенції, що СССР інтенсивно працює над продукцією протиракетної зброї. Пробні експльозії нової водневої зброї відбулися вже давніше в СССР, але совєтський уряд не повідомляв про це. Ствердили, що під час пробної експльозії в Неваді не було на землі радіяції. Але сейсмографи занотували стрясення немов під час землетрусу, і деякі будинки легко були стряслися від цього підземного вибуху. Сейсмограф Каліфорнійського Технологічного Інституту в Пасадені ствердив, що вибух в Неваді був найсильніший з усіх тих, які ЗДА досі переводили на терені цієї країни.

Президент Джансон братиме участь в Конференції Американських Президентів в квітні 1947 р.

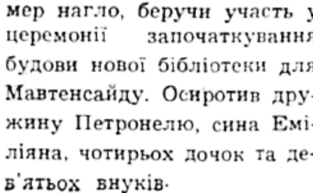
Остін, Тексас. — Президента Джансона повідомлено 20-го грудня, що в половині квітня відбудеться Конференція Президентів Американських Держав. В цій конференції братиме участь і президент Джансон, а після неї Президент має відвідати деякі столиці латиноамериканських країн. Після того деякі американські президенти мали б відвідати Вашинґтон. Вже відомо, що президент Джансон відвідає столицю Чіле, президент якого Едуардо Фрей Монтальва має в днях 1 і 2-го лютого бути гостем президента Джансона у Вашинґтоні. Ще не знати, в якій столиці відбудеться Конференція президентів. На першому місці згадується Пунта дель Есте в Уруґваї, але на цю почесть претендують ще й інші держави: Перу, Коста Ріка і Чіле. В справі цієї конференції відбулася нарада в Президента з асистентом Президента в справах Латинської Америки Лінкольном Ґордоном та Солом М. Ліновіцом — американським амбасадором до Організації Американських Держав, які впродовж 10-ох днів відвідували країни Латинської Америки.

КАРДИНАЛ ЙОСИФ СЛІПИЙ СПІВСЛУЖИВ ІЗ ПАПОЮ ПАВЛОМ VI

Рим. — Кардинал Йосиф Сліпий був одним із восьми кардиналів, які 8 грудня ц. р. співслужили з Папою Павлом VI Божественну Літурґію, в час як Папа робив заходи, щоб Різдвяне перемир'я у В'єтнамі тривало довший час

Помер Вол. Костер, видатний громадянин Ню Джерзі

Мавтенсайд, Н. Дж. — Минулої неділі, 18-го грудня, тут помер нагло на 70-му році життя видатний громадянин-піонер Ню Джерзі, від довгих років член Українського Народного Союзу, св. п. Волтер Костер. Похорон відбувся в середу, 21-го грудня, з похоронного заведення Смит і Смит у Спрінґфілді, Н. Дж., на цвинтар у Факс Чейсі у Філядельфії, де є родинний гробовець Кострів. Св. п. Вол. Костер народився в Австрії, де його батько був членом ц. к. парляменту. До ЗДА приїхав у 1914-му році. Закінчивши студії в Темпел університеті, Вол. Костер встановив свою фірму продажу реальностей в 1920-му році й з успіхом вів її до кінця свого життя. Належав до багатьох українських товариств та був жертвенний на народні цілі. Грав видатну ролю в американському політичному і суспільному житті. Помер нагло, беручи участь у церемонії започаткування будови нової бібліотеки для Мавтенсайду. Осиротив дружину Петронелю, сина Еміліяна, чотирьох дочок та дев'ятьох внуків.

Св. п. Вол. Костер

21-ша Генеральна Асамблея ОН закрилась мировим закликом

Об'єднані Нації. — 21-ша Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй закрилась у вівторок 20 грудня ц. р. мировим закликом її президента, афґанського дипломата Абдула Рахмана Пажвака. У своїй заключній промові він узагалі висловився оптимістично про минулу сесію Генеральної Асаблеї, прославляючи особливо схвалений нею одноголосно договір проти використовування космічного простору для військових цілей. Абдул Пажвак бачить у тому договорі, базованому на американсько-совєтському порозумінні, рішальний зворот задля закінчення холодної війни. Водночас він звернувся з закликом до ЗДА, Північного В'єтнаму, Південного В'єтнаму, і т. званого Фронту Національного Визволення Південного В'єтнаму, себто до в'єтконґу, щоб вони, як безпосередньо заанґажовані у війні у В'єтнамі, виявили „беззастережну добру волю" у змаганні до замирення. Він палко підтримував ідею про продовження Різдвяного перемир'я та про безпосередні переговори між воюючими сторонами в справі остаточного припинення воєнних дій. Гееральний секретар У Тант не заявив нічого, як він думає використати уповноваження, що його дали йому ЗДА для ведення заходів в справі поширення Різдвяного перемир'я. Комуністи відкинули ці американські суґестії, назвавши їх знову „обманом". Совєтський амбасадор в ОН Микола Федоренко заявив, що „тільки в'єтнамський нарід може рішати про свою майбутність" та повторив давні комуністичні вимоги, щоб американці „пішли собі геть" з Південного В'єтнаму. За газетними твердженнями, У Тант буде „приватно", без покликування на Об'єднані Нації, перевірювати дипломатичним шляхом, чи не можна переконати комуністівтів, щоб вони погодились на переговори про довше перемир'я або про мирові переговори.

У Франції створився виборчий бльок разом з комуністами

Париж. — Федерація Демократично - соціялістичної лівиці, до якої належать французькі партії соціялістів, соціялістів - радикалів і ще кілька дрібних лівих партій, підписала умову про виборчий бльок з партією комуністів, з увагою на вибори, які відбудуться в березні наступного року до 485-членного французького парляменту. Цей виборчий бльок не має шансів вигри, бо не охоплює цілої опозиції проти режиму президента де Ґолля, особливо не охоплює сильної поміркованої партії католиків. Політичне значення того виборчого бльоку в тому, що він закінчує ізоляцію французьких комуністів, які під час війни були дуже активними в протинімецькому французькому революційному підпіллі, яке визнавало закордонний уряд де Ґолля, але від 1947 року були насправді ізольовані. За голосами деяких коментаторів — той виборчий бльок демократичної лівиці з комуністами може радше помогти де Ґоллеві, бо багато французьких виборців, опозиційних до де Ґолля, все ж голосуватимуть радше на його партію, як на комуністів.

Совєтський прокуратор вимагає 5 років тюрми для молодого американця

Ленінград. — Совєтський прокуратор Александер Бороданков зажадав на судовому процесі у Ленінграді проти двох молодих американських туристів, щоб одного з них, 25-річного Бюла Рея Вортгема, засудити на 5 років ув'язнення в таборі примусової праці за нелеґальну виміну 35 дол. та за крадіж з готелю металевої фіґурки ведмедя, оціненої большевиками на 333 дол. Зате він поставив внесення на звільнення другого туриста, 25-річного Креддока Джілмора, який нелеґально виміняв на рублі 20 долярів. Прокуратор вимагав покарати його грошовою гривнею на 1.000 дол. Рей Вортгем просив звільнити його, звернувши увагу, що він уже пересидів 80 днів у в'язниці, з того 70 днів в ізольованій келії. Совєтський оборонець також визнав вимогу щодо 5-тирічної кари для Вортгема за надто високу і просив зменшити її найбільше до 3-х місяців. Совєтський прокуратор застерігся, що кари для Вортгема не слід розуміти, як вияв неприязни супроти американського народу. Проголошення присуду заповіджено на середу 21-го грудня ц.р. Обох молодих американських туристів большевики арештували ще 1-го жовтня ц.р. на совєтсько-фінському кордоні, коли вони виїздили з СССР.

Координаційний Комітет комбатантських організацій в Ню Йорку відбув загальні збори

Ню Йорк, Н. Й. — 14-го грудня 1966 відбулися тут в приміщенні Братства „Броди - Лев" в Українському Народному Домі Загальні Збори Координаційного Комітету Українських та Українсько - американських комбатантських організацій міста Ню Йорку, що об'єднує всі діючі тут українські комбатантські організації, як також 7-ий Пост Українсько - американських ветеранів з Армії ЗДА. Зборами проводив уступаючий голова Комітету, інж. Юрій Юрків, командир названого Посту. Після складення і прийняття звідомлення з діяльности уступаючої Управи за минулу каденцію передискутовано і схвалено Правильник Комітету, що заступає статут. З черги приступлено до вибору нових керівних органів. На голову Комітету обрано одноголосно за ротаційною системою Івана Хому з Об'єднання кол. вояків УПА. В склад Управи увійшли крім нього: Володимир Шостак (Вільне Козацтво), як заступник голови, — Іван Дмитрик (Об'єднання УПА), як секретар, — Іван Ділай (Т-во УПА), як скарбник, — П. Михалевич (Українсько-американські Ветерани), як організаційний реф., — Мирон Заліпський (Броди-Лев), як імпрезовий референт, — д-р Іван Козак (ОбВУА), як пресовий референт — та полк. Петро Содоль - Зілинський (Т-во Запорожців ім. П. Болбочана), Осип Стеткевич (Братство УСС) і Микола Сидор (Братство І УД), як вільні члени. Контрольну Комісію очолив інж. Юрій Юрків (Укр. - Амер. Ветерани), а її членами стали: Дам'ян Захарченко (ОбВУА), Григорій Швайковський (Броди - Лев) і Андрій Беднарчик (Братство І УД). Наприкінці намічено плян праці.

Міжнародна Комісія Прав Людини вимагає звільнення арештованих в Україні діячів культури

Париж. — Згідно з розісланим до преси повідомленням Об'єднання Українців у Франції (ОУФ), Управа ОУФ одержала 14 грудня ц. р. від голови Французької Ліги Оборони Прав Людини Данієля Месра комунікат цієї Ліги в справі нових репресій в Україні. Текст цього звернення в перекладі з французької мови такий:

„Бюро Міжнародної Федерації Прав Людини (неурядова організація акредитована при Об'єднаних Націях, якої президентом є п. Поль-Бонкур, колишній голова Ради міністрів Франції) продискутувало, на своєму засіданні, що відбулося 20 листопада 1966 р. в Парижі, питання судових переслідувань в СССР, жертвою яких стає певне число письменників й інтеліґенції, яких обвинувачується в незгідній з лінією, визначеною урядовими чинниками, діяльності на полі культури.

Міжнародна Федерація Прав Людини пригадує, що „право на свободу поглядів і вислову, на шукання, отримування і поширювання інформацій і ідей, без огляду на кордони і будь - якими засобами вислову", є виразно проголошене в статті 19-ій Універсальної Декларації Прав Людини.

Совєтський Союз, будучи членом Об'єднаних Націй — та ще й одним з найпотужніших — повинен зокрема респектувати і примінювати цей основний текст.

Тому, що воля духа є передумовою людського проґресу, Міжнародна Федерація Прав Людини стверджує до того ж зі здивуванням, що Совєтський Союз, перепонами, які він ставить в діяльності своєї інтеліґенції, діє проти своїх власних національних інтересів.

Федерація зворушена арештами і тяжким покаранням більше 70-ти осіб з українського літературного середовища інтеліґенції, інтелектуальна діяльність яких не мала б бути згідною з лінією, подиктованою урядом, і яких суджено минулого літа на процесах, що відбулися переважно при замкнених дверях у Львові, в Луцьку, в Тернополі, в Івано - Франківську.

Міжнародна Федерація Прав Людини рішуче вимагає у совєтського уряду звільнення українських інтеліґентів, які на її думку засуджені несправедливо".

У Видавництві Українського Католицького Університету в Римі появилася нова праця проф. О. Горбача

Рим. — Виданням Українського Католицького Університету в Римі, як перший том Праць його Філософічно-гуманістичного факультету, появилася праця відомого українського ученого - мовознавця проф. Олекси Горбача п. н. „Три церковно - слов'янські літурґічні рукописи Ватиканської Бібліотеки". У своїй праці автор подає мовну аналізу рукописного церковно - слов'янського служебника 14-го віку, що належав колись київському Митрополитові Ісидорові і зберігається тепер у Ватиканській бібліотеці. У Служебнику вміщені тексти Божественної Літурґії св. Івана Золотоустого, св. Василія Великого та Чин Літурґії Прежде освячених Дарів, як також Філотеїв Устав у старому українському перекладі. Крім того в цій 160-сторінковій книзі проф. О. Горбача подані тексти й аналіза Літурґії Івана Золотоустого за двома іншими південнослов'янськими, рукописами Ватиканської Бібліотеки.

Автор праці, проф. д-р Олекса Горбач працює активно в ділянці українського мовознавства. Його перу належить низка праць, виданих в різних збірниках чи й окремо протягом останніх років, як наприклад, „Арґо українських вояків", Арґо українських школярів та студентів", „Два видання Бериндового Лексикону", „З історії української церковно - музичної термінології", „Північно - наддністрянська говірка і діялектний словник села Романів Львівської области" та багато інших.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

О. РОМАН ГАНАС НАЙМЕНОВАНИЙ НА МИТРОПОЛИЧОГО РАДНИКА

Рим. — Кардинал Йосиф Сліпий, Верховний Архиєпископ та Галицький Митрополит, найменував відомого на американському терені українського католицького священика і журналіста Впр. о. Романа Ганаса на Митрополичого Радника. В номінаційній грамоті сказано, що наділено цим відзначенням о. Р. Ганаса за „ревність за Божу славу, за добро св. Церкви і за спасіння душ", як також за прикмети ума й серця та за ревну священичу працю.

ЛИТОВСЬКИЙ ЧАСОПИС ПРО АРЕШТИ В УССР

Шикаґо. — Литовський часопис „Драуґас", що виходить тут, подав у своїм числі з 3 грудня ц. р. повідомлення з віденського часопису „Ді прессе" про арешти інтелектуалістів в українських містах Києві, Львові, Луцьку, Станиславові, Тернополі та Одесі. В газеті згадано, що всіх арештованих депортовано в Сибір. Згадано також, що в останній час переводиться в УССР сильна цензура всіх українських літературних творів й усуваються найбільш активні оборонці української мови та культури. Між ув'язненими названі: мистецтвознавець Богдан Горинь, викладач історії в Луцьку — Володимир Мороз, лектор журналістики в Одесі — Святослав Караванський та ін.

РІЗДВЯНА РАДІОПЕРЕДАЧА „ПРОМЕТЕЙ" В ТОРОНТІ

У суботу, 7 січня 1967 р. год. 1, по пол. на хвилі 1540 у Різдвяній програмі „Прометей" виступлять з святочними привітаннями: Дж. Робертс — Прем'єр Провінції Онтаріо, Ярослав Білак — Голова Президії УНО Канади, І. Безкоровайний, Голова Філії УНО Торонто-Місто.

В програмі традиційні українські колядки і релігійна музика. Святочну частину радіопрограми спонзорує Філія УНО Торонто-Місто.

„КУБАНСЬКІ КОЗАКИ" В ТЕЛЕВІЗІЇ

Ню Йорк. — Відома танцювальна група „Кубанські Козаки" виступлять з українськими піснями і танками у програмі телевізійної станції „Голлівуд Пеліс", що її виводить телевізійна стація ABC-TB в суботу 24 грудня ц. р.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Сити і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

В поступовому розкладі

Розкол у світовому комуністичному русі не обмежився непрохідним конфліктом між Москвою і Пейпінґом, значить між комуністичною партією Совєтського Союзу і комуністичною партією Китаю. Розколюються також комуністичні партії в окремих країнах, навіть і таких, що донедавна були найбільш монолітними і найсильнішими поміж комуністичними партіями на Заході.

Характеристичним прикладом з цього погляду може бути комуністична партія Італії. Одна з найбільших членством комуністичних партій Заходу, міцно сконсолідована і здисциплінована, вона починає — особливо після смерти її довголітнього провідника Пальміра Тольяті в 1964 році — поступово розкладатися. Членство її у своїй масі, розчароване докраю недолугістю партійного проводу і яловістю офіційної комуністичної ідеології, відвертається масово від партії й шукає собі іншого політичного й ідейного пристановища. Зокрема багато колишніх комуністів пристає до існуючих трьох соціялістичних партій, які, об'єднавшися недавно в один бльок, стали дійовою політичною силою в Італії — і в загальнодержавному, і в провінційному житті. Криза в комуністичній партії Італії така гостра і глибока, що вона стоїть перед загрозою втратити свою вагу і значення, як політична сила в італійській державі. Комуністичні провідники втрачають одну за одною здобуті протягом останніх двадцяти років позиції в державному і провінційному апаратах. До того ж італійська компартія вже розкололася: чимраз більше впливу і членів здобуває собі її ліве крило або т. зв. Італійський Марксистсько - Ленінський Рух, який тісно примикає до пейпінґського комуністичного бльоку.

Загрожені розкладом також і комуністичні партії в країнах із національ-комуністичним спрямуванням, наприклад, у Юґославії. Після чистки, проведеної в Центральному Комітеті Юґославської Ліґи Комуністів, зокрема в рядах очолюваної Ранковічем державної „служби безпеки", юґославська партія ще й досі не може сконсолідуватися. Наспівають вістки, що вичищений з партійного проводу Ранковіч диспонує численною групою прихильників і в партії і в юґославській пресі. Крім того досить активна і серед партії і в колах юґославських інтелектуалістів течія, представники якої вимагають більше свободи думки та слова і допущення ширших народних мас, а не тільки самих партійців, до участи в керівництві державним і громадським життям. Дальше поширення такого роду „вільнодумства" в комуністичній Юґославії Тіто хотів би припинити поновним скріпленням і партійного проводу і апарату „служби безпеки", і навіть репресіями у відношенні до тих інтелектуалістів, що надто настирливо, як, наприклад, Михайло Михайлов, виступають за лібералізацію режиму. З другого боку, лібералізаційні тенденції в Юґославії сьогодні надто глибокі й загальні, щоб могти їх здушити новими, дуже вже непопулярними серед населення, „адміністративними заходами". Чим закінчиться цей фермент в Юґославії, тяжко передбачити, в кожному разі, до консолідації й до посилення партійного режиму, чого хотів би домогтися Тіто, там далеко.

Дуже показовим прикладом розгардіяшу в комуністичному русі може бути й така країна, вже з категорії „народних демократій", як Польща. Крім наявних у польській комуністичній партії відосередніх тенденцій, характеристична для ситуації в Польщі започаткована ще в жовтні цього року акція „вичищування" з партії всяких „галапасів", які використовують свої становища для матеріяльних користей, як також „чужих ідеологічно" елементів. Як виходить з пресових повідомлень, „шкідників" цього роду в Польщі намножилося стільки, що самої освідомної кампанії вже не вистачає, а треба ліквідувати їх адміністративними й судовими засобами. Останніми місяцями польська комуністична преса переповнена звідомленнями про викриття таких „галапасів" і „шкідників" і то високопоставлених партійців і службовців державного апарату. Їх уже не тільки таврують за неправдиве звітування, шантаж, хабарництво, але й притягають до судової відповідальности.

Такі явища наявні також і в інших „народно - демократичних" країнах. Вони свідчать не про силу комунізму, а про його поступовий розклад.

ПРОГРАМА НОВОГО УРЯДУ НІМЕЧЧИНИ

Мюнхен. — 13-го грудня новий прем'єр Німецької Федеративної Республіки Кізінґер прочитав у парляменті в Бонні декларацію уряду, що був створений 1 грудня. Християнські демократи відмовилися творити новий уряд в союзі з вільними демократами і створили коаліційний уряд з соціялдемократами на обмежений час, до нових виборів у парлямент, що мають відбутися 1969 року.

Цю подію можна назвати історичною: адже ж соціял-демократична партія не брала участи в німецькому уряді від 1930 року. Дванадцять років диктатури Гітлера 1933 - 1945) і 17 років уряду без соціял - демократів у Німецькій Федеративній Республіці — це ціла доба в новій історії Німеччини.

В декларації коаліційного уряду, проголошеній у парляменті 13 грудня, є дві частини: в першій новий уряд подав свій плян господарської політики, а друга частина містить в собі програму закордонної політики. У господарській політиці новий уряд обіцяє забезпечити фінансову рівновагу державного бюджету, пожвавлення промисловости й торгівлі та охорону німецької валюти від знецінення.

З переданої через радіо дискусії, яка відбулася 15 грудня, стало ясно: новий уряд створено наслідком тактики партії вільних демократів, які хотіли примусити своїх партнерів у попередньому уряді Ергарда вести тактику, визначену вільними демократами, що мають у парляменті 50 послів. Вільні демократи вийшли з уряду Ергарда тому, що не хотіли прийняти пляну підвищення податків для покриття недобору в державному бюджеті і цим викликали політичну кризу. Це примусило християнських демократів вступити в переговори з соціял - демократами про спільну політичну плятформу. І так прийшов до влади новий уряд.

Уряд Кізінґера вирішив підвищити податки на такі предмети широкого вжитку, як тютюн, алькогольні напої і харчові продукти, щоб зліквідувати дефіцит у державній скарбниці, що вже доходить до 1 більйона долярів.

Можна думати, що коаліційний уряд соціял - демократів і вільних демократів (про це велися переговори) також мусів би підвищити податки. Але соціял - демократи не рішилися брати на себе відповідальність за це разом з вільними демократами, бо обидві партії мали б у парляменті дуже незначну більшість: всього 6 голосів.

Тому соціял - демократи пішли на коаліцію з найбільшою в парляменті партією — християнських демократів, і погодилися віддати міністерство фінансів Штравсові. Це можна розуміти, як бажання перекласти відповідальність за непопулярні фінансові розпорядки на представника баварських християнських суспільників.

Вступ соціял - демократів до коаліційного уряду не зробив значних змін у закордонній політиці Німеччини порівняно з напрямом попередніх урядів. Слід відзначити, однак, висловлене запевнення уряду Кізінґера, що Німеччина не бажає мати своєї власної атомової зброї. Ця заява зустріла прихильний відгук у світі, бо ще й досі ближчі й дальші сусіди Німеччини не забули, як Гітлер, спираючись на технічну перевагу в перших роках другої світової війни, загрожував основам життя народів.

На відміну від промов Аденауера і де Ґолля, що населення СССР називали „росіянами", в декларації Кізінґера говориться про „народи Совєтського Союзу". Уряд Кізінґера в своїй декларації ствердив, що договір чотирьох великодержав у Мюнхені з 2 жовтня 1938 р., який вирішив долю Чехо - Словаччини, є недійсний. У відношенні до Польщі Кізінґер знайшов прихильні слова, згадавши колишній поділ тієї країни між її сусідами. Він висловив надію, що поляки зрозуміють почування німців, що їх територія знаходиться під режимом, накинутим чужою силою. Кізінґер заявив, що східні кордони Німеччини і Польщі можуть бути встановлені мирним шляхом після об'єднання Німеччини.

В різних країнах світу сподівалися, що новий уряд Німеччини в своїй декларації визнає східній кордон з Польщею на Одрі й Ніссі. Як реальні політики, німецькі провідники розуміють, що є тверді факти, з якими доводиться миритись. Але саме, коли Кізінґер писав декларацію свого уряду, московський прем'єр Косиґін проголосив у Парижі, що є на світі дві німецькі держави: федеративна республіка і „демократична республіка", і що ніяка сила в світі не може цього змінити. В цих обставинах заява Кізінґера про визнання кордону з Польщею по Одрі була б нелогічна; адже ж федеративна республіка має спільний кордон не з Польщею, а з совєтською зоною Німеччини, що є під диктатурою комуніста Ульбрихта.

Кізінґер заявив про свою охоту поліпшити відносини з Францією, і ствердив бажання нового уряду бути в союзі з Вашинґтоном. Де Ґолль, після відвідин Косиґіна у Франції, не сподівається особливих вигід від Москви і, очевидно, старатиметься налагодити співпрацю з Німеччиною, що технічно стоїть на вищому рівні від Франції.

П. А.

ОБШУКУЮТЬ, МОВ ЗАСУДЖЕНИХ

Робітники Томашпільської цукроварні на Вінниччині — І. Колісник, Ю. Гнатків, Г. Мазур, І. Климчак, М. Вовкодав розповідають у „Молоді України" з 30 листопада, що з настанням сезону цукроваріння їм обіцяли вихідні дні, вугілля, жом, а тепер про все це забули.

„Але найбільше нас ображає те, — пишуть вони, — що на виході із цукроварні нас обшукують, мов засуджених".

Микола Пінкас

„БЕРЕЗА"

22-го грудня за старим стилем припадає урочисте свято Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії. В Західній Україні це свято називали ще днем св. Анни. В цей день, при церквах, що мали своєю патронкою св. Анну, парафії влаштовували святкування. Про релігійний зміст цих святкувань, про щиру й милу гостинність в день цього празника не будемо писати, бо це всім відоме. Тут хочемо згадати, що в цей день наше парубоцтво на Гуцульщині, на Підкарпатті, на Південному Галицькому Поділлі, над Дністром та на пограниччі Румунії вибирало з-поміж себе старшого парубка, якого називали „Береза".

У своїх історичних записках проф. М. Грушевський про „Березу" пише, що це слово прийшло до нас з Румунії, і тому аж до наших часів збереглося лише в згаданих вище місцевостях. Обов'язки румунського „Берези" („Брези") були зовсім інші, як нашого. Румуни вибирали свого „Березу" від давніх часів, коли справляли обжинкові забави, і головною особою цих забав був „Бреза", якого з обмазаним обличчям, перебраного в чудернацьку одіж, водили по селу.

У нас, українців, „Березу" як згадано, вибирали в день св. Анни переважно юнаки-підпарубочі, яким кінчався 18 рік життя. Вони і деякі зі старших парубків сходилися десь до хати, і кожний приносив зі собою по півлітри горілки, на знак, що в цей день кінчається юнацьке життя, а починається парубоцьке. Підпарубочі, що мали старшого брата чи сестру, яка „дівочила", не потребували приносити з собою горілки, і приставали до старших парубків.

Вибором „Берези" цікавилося все населення даної місцевости, і ще далеко було до дня св. Анни, а вже по цілому селі йшли розмови про те, котрий з парубків найбільше надавався б на „Березу". Часом такі розмови давали напрямні юнакам-підпарубочим, кого треба вибрати.

Звичай велів, що „Березою" мусів бути син порядного господаря, не „байструк", чи „найдух", щоб не зганьбив ціле село.

Вибираючи „Березу", вибирали одночасно і його заступника, якому не давали жадної назви і ніяких завдань, але, якщо „Березу" покликали до війська або він женився чи вмирав, тоді заступник автоматично перебирав його обов'язки.

Юнаки - підпарубочі мусіли бути свідомі того, кого вони вибирають, бо з моментом вибору вони мали цілковито підпорядкуватися новообраному „Березі", виконувати всі його доручення.

З цим днем усі ті молоді парубки мали вже повне право ходити зі старшими парубками увечері по селі, співати з ними десь на вигоні, відвідувати дівчат, брати активну участь в розмові з батьками даної дівчини і час від часу кинути якесь слівце в сторону дівчини, що звичайно щось вишивала чи пряла — і при тому соромливо поглянути на неї. А коли вже йшов додому, то міг сміливо постояти і поговорити з дівчиною біля хати.

Коли старші парубки йшли до сусіднього села на музику чи у відвідини до дівчат, то йшли з ними й молодші, але під умовою, що мусять поводити себе чемно. На музиці танцювали тільки парубки, а юнакам - підпарубочим, які ще не мали 18-ох років і не брали участи у виборі „Берези", танцювати було не вільно.

„Береза" протягом цілого року свого „урядування" мав такі обов'язки:

Під час Різдвяних Свят переводити з парубоцтвом коляду на церкву. При цьому „Береза" ніс одержану від старшого церковного брата скарбонку, а його заступник — дзвінок. По скінченні коляди скарбонку і дзвінок мусів „Береза" звернути разом із заколядованими грішми.

В день св. Меланії, перед Новим Роком парубоцтво ходило щедрувати з Маланкою. Про успішне переведення щедрівки з Маланкою мусіли подбати „Береза" і його заступник.

Кожної неділі, під час співаної Служби Божої, хлопці та дівчата тримали посередині церкви хоругви, хрест та патерицю. Обов'язком „Берези" було призначати, котрі з хлопців та дівчат мали це робити.

Під час свячення води на Йордан, великоднього обходу довкола церкви, свячення пасок і т. п. „Береза" і його заступник мали пильнувати порядку.

Коли парубоцтво в неділю по полудні бавилося на вільному повітрі, „Береза" мусів перед початком вечірні музику з танцями припинити. Всі йшли до церкви, а по вечірні поверталися назад на музику і бавилися до пізньої ночі.

„Береза" мусів пильнувати дисципліни між парубоцтвом протягом цілого року.

Так, як парубоцтво вибирало з-поміж себе старшого парубка - „Березу", так само й дівчата вибирали з-поміж себе старшу дівчину, яка, однак, не мала жадної назви. Вибір старшої дівчини також відбувався в день св. Анни, по вечірні — на цвинтарі чи на площі біля церкви.

Обов'язком старшої дівчини було переводити коляду з дівчатами на церкву, прибирати Божий Гріб, удекоровувати престіл, організувати гуртки для вишивання хоругов, фелонів, рушників і т. п. Вона мусіла дбати про все, що треба зробити в церкві і для церкви.

В останніх часах потворилося в нас дуже багато „реґіональних" комітетів, що мають збирати і видавати матеріяли про нашу минувшину. На жаль, дуже мало звертається уваги матеріялам про наше село, яке найбільше затримало нашу релігію, культуру, ношу, звичаї й обичаї.

Українці в пустелі

„Витяглися ланцюжком, наче журавлі у вирій, студенти Запорізького медичного інституту. Тільки очі блищать. Мабуть, помер би від сміху Тарас Бульба, побачивши, що роблять його нащадки під казахським небом: не шаблі, що крешуть іскри в гарячій січі, а звичайнісінькі заступи й сокири в руках земляків.

Гу-ух!.. Заступ завмирає у найвищій точці, а потім блискавицею падає на камінь: удар, ще один!.. Здається, горить камінь. Стогне сокира. Димить земля. Ніби гостра шрапнеля, розлітаються увсебіч скалки...

— Гу-ух!
— Дз-зінь!
— Гу-ух!
— Дз-зінь!.."

Це — сценка, змальована Анатолієм Кобиляцьким у „Літературній Україні" (ч. 63), як працюють молоді українці, загнані режимом на цілину.

А ось другий малюнок Миколи Кози, у яких умовах і з якими почуттями працюють українські хлопці й дівчата, вислані до Тургайського краю.

„Той день особливо пам'ятний... Щойно поставили намети. Завтра — у бій. А вже чуби у хлопців мокрі. Сонце, мов розпечена піч, кидає терпке, пекуче проміння. У горлі дере шкарубкий полин.

З надією йду до шатра. Там ми поставили нашу діжечку. Порожня. Годину тому в ній ще хлюпотіла вода, а тепер озивається гучне відлуння.

Пригадую рідну Андріївку — село з журавлями біля хатин. Дніпро... Якесь незбагненне відчуття безпорадности. Степ знемагає від сонця. Степ благає:

Пити... Пити...

Щось хочу гукнути хлопцям, та несила. І де взявся оцей заступ в руках?

Земля суха, тверда, мов камінь. Вчора старий казах розповідав, що питна вода трапляється подекуди й на третьому метрі...

Вже четверту годину довбаємо, чотири позначки лишили — вологи нема... Сонце лютує. Висне прямісінько над ямою, одну за одною вкидаючи до неї пекучі жарини.

Пити... Терпкі, солоні джерельця збігають з чола, заплутуються у бровах... По черзі спускаємося в яму, вилазимо — в очах відчай. Та раптом, ніби з глухого бовдура, голос:

— Є!

Потягли до світла заступ. На грудочці липкої глини проступає вода! Криниця! З кухлями, відрами до неї збіглися дівчата і хлопці. Ми зачерпували ще каламутну, з присмаком якоїсь руди і глини воду! І пили... У глибоке дно дивилося блакитне, майже українське небо і цілинне сонце".

О. П.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

Народні парки — заповідники Америки

Адміністрація Народних Парків Америки має перед собою важку проблему: з кожним роком збільшується число туристів - відвідувачів, яких адміністрація не всилі розмістити так, щоб усі були задоволені і могли як слід використати свій вільний час. Надмір туристів і всіх тих, що відвідують парки, спричиняє велике замішання і нелад, внаслідок чого нищаться влаштування і змінюються на гірше умовини перебування в парках.

В останніх місяцях цю проблему щораз частіше порушують на своїх сторінках органи американської преси, як, наприклад, „Тайм" і публікації, що безпосередньо з цим зв'язані („Мишиґен авт ов Доорс", що його видає Т-во „Мишиґен Юнайтед Консервейшен Клабс").

Щоб краще зрозуміти справу, можна навести кілька прикладів.

У парку Йоземіт в Каліфорнії, що має площу 1.189 квадратних миль, 80% відвідувачів мусять громадитися в одній долині тому, що вона легко доступна, має дуже гарне положення і вигляд, оточена мальовничими скелями - урвищами. Тут є 9.348 таборів для туристів, де вони можуть ночувати під голим небом на свіжому повітрі; тут ще є 4.500 готелів та мешкань. І сюди кожного літнього дня заїжджають кругло 20.000 туристів, а у „вікенди" буває їх до 45.000. Вони справляють велике замішання, бо трудно розмістити таку масу народу на одному місці. Вночі тисячі ватр затягають обрій хмарами диму. Тисячі шатер стоять буквально на кілька цалів одне від одного. Внаслідок скупчення численних авт створюється ситуація, подібна до тої, яку залишили туристи по містах, з яких вони вирвалися до вільної, розкішної природи.

Не краща справа у найбільшому і найстаршому заповіднику Америки, що ним є народний парк в Єлловстовні, в стейті Вайомінґ при кордонах Монтени і Айдего. Він має площу на 3.400 кв. миль і приймає щорічно 2 мільйони туристів, при чому всі хочуть приміститися близько гейзера „Олд Фейтфул". Внаслідок цього згромадження туристи позбавлені можливости користуватися благами розкішної природи.

Також у Вайомінґу, близько парку Єлловстовн, народний парк Гренд Тітон, що має площу 150 кв. миль, останнього року відвідало 2,-500.000 туристів.

Надмір туристів має теж народний парк Зіон в стейті Юта.

Між стейтами Теннессі і Північною Каролайною розташовано народний парк Грейт Смовкі Мавнтейнс на площі 720 кв. миль. Його відвідують щороку 6 мільйонів туристів. Влітку, перед двома головними в'їздами до цього парку черга автомашин видовжується на 20 миль.

Брак відповідних теренів не дозволяє побільшити число парків і так розв'язати цю важку проблему.

(Закінчення на стор. 6-ій)

Степан Риндик

ДЕЩО З НАШОЇ МОВНОЇ ПРАКТИКИ

(2)

17. Гроза. Це слово знаходимо в усіх слов'янських мовах, від старослов'янської починаючи. Основне значення його — страх або жах. У такому значенні воно вживається всюди. Етимологи знаходять якесь споріднення його з грецьким „горгос" — страшний, жахливий і навіть із санскритським „гарсаті" — злякатися, остовпіти від страху. Тільки в московській мові воно набрало характеру реторичної фігури і вживається для означення дощу з громами, себто того самого явища, що у нас називається тучою, тучним дощем, хуртовиною, бурею. В народній пісні співається:

За тучами й за хмарами
Сонечко не сходить.

Тут нарід виразно розрізняє поняття, означені словами „туча" і „хмара". А в Грінченка читаємо

Ой, ідуть дощі усе тучнії,

себто з громами й блискавками.

Наше слово „гроза" має виключно значення страху, як це, наприклад, видно з висловів: „Не чоловік, а сама гроза", або „Бере не ласкою, а грозою". Маємо прикметник „грізний" і дієслово „грозити" з багатьма побратимами. Перше означає страшний, а друге — наводити страх; лякати.

Московська метонімія слова „гроза" дуже подобається нашим майстрам слова, і українські вірші з доби московського комунізму в Україні, всупереч „На сторожі коло них поставлю слово", повні „гроз". Не уникнув їх навіть такий здеклярований ворог Москви, як славний Василь Симоненко. В його збірці „Берег чекань", виданій „Прологом", маємо такі рядки

Це все було в двадцятому
столітті,
Що грозами над нами
пронеслось (стр. 63).
Він не боїться поклонитись
грозам (77).
Пройдуть зливи, замовкнуть
грози (90).
Коли грозує далеч
неокрая
У передгрозі дикім
і німім (102).
Найгрізніше мовчить
гроза (117).
Знаю — зливи та буйні
грози (118).
Пройшла гроза — і знову
літня проза (131.
Тільки ж у грудях клекоче
гроза (151).

Запозичення в чужих мов — явище нормальне і часто стихійне, незалежне від людської волі. Політичні, господарські і культурні взаємини між народами неминуче ведуть до мовних перейманъ. Боротьба з ними і так званий мовний пуризм аматорів недоторканости рідної мови часто бувають нічим не оправдані. Що сталось би з англійською мовою, якби вичистити її від латинських елементів?! Але в певних випадках мовний пуризм треба застосовувати. Це треба робити тоді, коли мовні запозичення відбуваються в порядку свідомо запляннованої і державними засобами здійснюваної денаціоналізації, в імперіялістичних інтересах, і коли при цьому пропадають витиснуті варваризмами рідні синоніми. З такими запозиченнями треба всіма силами і всіма засобами боротись. Національна свідомість і патріотизм можуть і стихії переборювати.

Може „гроза" — туча вже й залишиться в мові наших поетів. Це була б не така вже велика біда. Але за нею насуваються інші „грози" — тучі, і хочеться голосно крикнути:

Ой ви, тучі, ви грізнії,
Розійдіться різно!

18. Москалізми випадкові. Розглянуті досі москалізми в нашій мові мають характер систематичних явищ. Їх широко вживають і тим самим роблять рідномовними. Як так без перешкод піде далі, то частина нашого мовного скарбу зникне, бо на тому місці загніздяться чужомовні елементи. Але одночасно напливають до нас нові кандидати — випадкові москалізми. Для скорочення мови приведу тут лише кілька прикладів із нашої найновішої літератури. На жаль, випадкові москалізми просочуються в наше писане слово навіть через твори таких визначних майстрів, як згаданий Василь Симоненко, що в одній із своїх поезій написав:

Україно, ти моя молитва,
Ти моя розпука вікова...

А на адресу загарбників і мучителів України та їх прислужників-лакуз послав таку погрозу:

Тремтіть, убивці!
Думайте, лакузи!
. . . .
Уже народ— одна
суцільна рана,
Уже від крови хижіє земля
І кожного катюгу і тирана
Уже чекає зсукана петля.

Ми з великим захопленням і насолодою читаємо ці глаголи і тішимося, що на нашій Батьківщині починають гриміти такі пророчі слова. Але... одночасно прикро вражають нас численні москалізми в устах того самого видатного поета і відважного борця за рідний край. У тій самій збірці „Берег чекань" знаходимо такі москалізми:

Нас не знобить (стор. 64).

Тут слово „знобить" ужито замість українських — морозить, холодить, студить, пробирає холодом тощо.

Бухту спокою облизує
прибій (108).

Бухта — московське запозичення з німецької мови, що відповідає нашим: мала затока або сага. „Хведора безрідного над сагою дніпровою в чистім полі поховати". Метлинський.

Так можна голову
потерять (109).

Українці кажуть „стратити" чи „загубити" голову.

Слід би катюгам
давно зазубрить (113).

Кажемо: запам'ятати, вивчити напам'ять, затямити.

Їй-право не страшно
вмерти (126)

Тут мало стояти „їй - Богу", але чомусь ужито, замість „Богу", московське „право", що походить від „право слово — правоє слово", себто правдиве слово.

Каміння лжі пронизе
мов бурав (128).

По-нашому мало би бути „свердло". Звідки в московській мові взялося слово „бурав", добре не вияснено. Одні виводять його з німецького „богрен", а другі — з турецького „бур" — свердлити.

Ніч кричала мені
розтерзана (129).
Розтерзані, зацьковані,
убиті (133).

„Розтерзаний" по - нашому роздертий, розірваний, розшарпаний, розшматований.

Через душі, мов через
вокзали,
Проходять состави
почутів (132).

„Вокзал" — слово англійського походження, по-нашому станційний будинок або двірець.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ В ЗДА ЗМАГАЮТЬСЯ ЗА ПЕРШЕНСТВО В ЗБІРЦІ НАЦІОНАЛЬНОГО ДАТКУ УККА

Ню Йорк. — Збірка національного датку, яка ведеться цілий рік, наближається до свого закінчення. Від часу, коли УККА зрівняв свій діловий і збірковий рік з роком календарним, місяць грудень стався місяцем гарячого змагання поміж нашими громадами за першенство у збірці національного датку. Кожна громада, подібно, як поодинокі громадяни, стараються не спізнитися зі своїми датками й тому, звичайно, в одному місяці грудні до канцелярії УККА наспіває кругло одна третина збіркової річної суми. Минулого року, коли на Український Народ. Фонд зібрано кругло 83,500 долярів, у грудні зложено понад 25,000 долярів!

Після першої декади цьогорічного грудня виглядає, що минулорічна історія повториться. Немає дня, щоб з Відділів УККА й соток поодиноких платників національного датку не приходили до канцелярії УККА менші й більші чеки з більш чи менш зворушливими листами. З кінцем листопада було 15 наших громад, які склали по тисячі дол. або більше. За останню декаду це число збільшилося до 17. Прибули громади Янґставн з огайського й Ню Бронсвик з ню - джерзького стейтів. Крім того дальших 10 громад склали понад п'ятсот долярів кожна, отже 27 громад склали національний даток у висоті бодай 500 долярів. Це число значно перевищило вже минулорічне число цих винятково жертвенних громад. Наприклад минулого року було тільки 16 громад, які склали по тисячі, або більше долярів. В цім році вже є таких громад 17 й виглядає на те, що їх буде ще бодай на половину більше.

Поміж першими громадами є великі, метрополітальні громади з найбільшим числом українського населення: Філядельфія, Ню Йорк, Дітройт, Шикаґо. А-ле найбільше жертвенности на національний данток виявляють громади куди менші за названі вище, які перевищають великі міста своєю організованістю та числом відданих збирачів датку. На підставі усіх шіснадцяти років існування Українського Народного Фонду УККА, можна, без небезпеки помилки встановити, що рішає у кінцевому висліді не величина громади, але її організованість. Також ледве чи можна говорити про більшу чи меншу жертвенність поодиноких громадян тої чи іншої громади. Основним питанням й передумовою успішної збірки національного датку є, скільки серед неї знайдеться охочих збирати даток, відвідуючи якнайбільше українських громадян даної оселі. Приклад цього року потверджує цей раніший досвід.

Міста, які мають справну організаційну сітку збирачів датку, зібрали пропорційно найбільші суми. З великих громад згадати б все ще неперевершену Філядельфію та Дітройт, а з менших Гартфорд, Лорейн, Балтімор, Ню Бронсвик і інші. Отож основною проблемою не було й не є питання жертвенности громадян, але відданости збирачів та організаційної здібности Відділів УККА на місцях. Отож повний успіх у збірці можна осягнути, тільки подбавши про відповідну кількість збирачів та відвідання по змозі всіх українських громадян в кожному місті. Досвід останніх тижнів збірки виявляє, що громадяни так само охітно складають національний даток, незалежно від своєї організаційної приналежности чи міста, в якому живуть, як складали раніше, але так, як раніше, самі, на жаль не висилають своїх датків, але ждуть на збирача. Є це життєвий факт і з ним треба нам числитися. Тому слово за Відділами УККА та жертвенними, неструдженими збирачами національного датку.

СПИСОК

Відділів УККА, які в 1966 році зібрали на УНФонд $500 і більше

(від 4-го січня до 9-го грудня 1966 року)

1. ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па.		$6,886.00
2. НЮ ЙОРК, Н. Й.		
Ню Йорк Метрополітальний :	$5,222.00	
Бруклин :	1,022.00	$6,244.00
3. ДІТРОЙТ, Миш.		
Дітройт Метрополітальний :	$2,837.00	
Дітройт - Схід (ГЕМТРЕМК) :	2,560.00	$5,397.00
4. ШИКАҐО, Ілл.		$4,422.00
5. НЮАРК - ІРВІНҐТОН, Н. Дж.		$2,719.00
6. ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж.		$2,669.00
7. ГАРТФОРД, Конн.		$2,302.00
8. КЛІВЛЕНД - ПАРМА, Огайо		$2,077.00
9. СИРАКЮЗИ, Н. Й.		$1,885.00
10. БОФФАЛО, Н. Й.		$1,850.00
11. ЛОРЕЙН, Огайо		$1,650.00
12. РОЧЕСТЕР, Н. Й.		$1,477.00
13. БАЛТІМОР, МД.		$1,375.00
14. НЮ ГЕЙВЕН, Конн.		$1,185.00
15. ЙОНҐСТАВН, Огайо		$1,170.00
16. НЮ БРОНСВІК, Н. Дж.		$1,040.00
17. МІННЕАПОЛІС, Мінн.		$1,007.00
18. ПАССЕЙК - КЛІФТОН, Н. Дж.		$ 801.00
19. ПІТТСБУРҐ, Па.		$ 787.00
20. ЕЛИЗАБЕТ, Н. Дж.		$ 745.00
21. БОСТОН, Масс.		$ 695.00
22. ЧЕСТЕР, Па.		$ 632.00
23. ВАШИНҐТОН, Д. К.		$ 620.00
24. ЮТИКА, Н.Й.		$ 557.00
25. АМСТЕРДАМ, Н. Й.		$ 543.00
26. ТРЕНТОН, Н. Дж.		$ 540.00
27. ТРОЙ, Н. Й.		$ 500.00

Ставлячи ці жертвенні й добре зорганізовані громади на приклад всій нашій національній спільноті в ЗДА, закликаємо всі наші громади і всіх українських громадян скласти до кінця року свої щедрі пожертви, які дозволять скріпити й поширити наші змагання за збільшення поваги та значення нашої спільноти в цім краю та збільшення нашої, нехай посередньої, допомоги Україні і визвольним змаганням.

Я. Падох, касир УККА

В АМЕРИЦІ І В СВІТІ

ІНДІЙСЬКИЙ ЛІВИЙ СОЦІЯЛІСТ 70-ЛІТНІЙ КРІШНА МЕНОН ЗАЗНАВ прикрої політичної поразки, коли центральний виборчий комітет його Конґресової партії відмовився зголосити його кандидатуру в Бомбаї, звідкіля він постійно входив до індійського парляменту. Лідер Конґресової партії в Бомбаї, міністер Патіль, рішуче запротестував проти кандидування Крішни Менона з Бомбаю, а Менон задля престижу відмовився прийняти мандат з якоїсь іншої округи. Крішна Менон, колишній приятель померлого прем'єра Джавагарлала Нару, був впродовж довгих років амбасадором Індії в Об'єднаних Націях і постійно виступав з атаками проти ЗДА та йшов по лінії політики СССР.

XXI ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УДК В БЕЛЬГІЇ ВІДБУЛИСЬ У БРЮССЕЛІ

Збори відбулися 13-го листопада в Брюсселі з участю членства від усіх 14 місцевих клітин УДК. Загальні Збори попередила свята Літургія, що її відправив о. Р. Костенобель, ЧНІ, в церкві св. Володимира Великого.

Зборами проводила Президія в складі: д-р В. Попович, предсідник, мґр Г. Ощипко, заступник, А. Івахів та В. Яремкович — секретарі.

Звіти з діяльности УДК, що їх подали д-р В. Попович і мґр. О. Коваль — голова і секретар УДК — виявили всю велику працю пророблену Українським Допомоговим Комітетом. Стверджено, що звітний рік був незвичайною пробою сил і громадського вироблення української спільноти в Бельгії, найбільшою за ціле існування української еміґрації в цій країні. В цьому році Комітет Закупу Оселі, що складається з УДК - СУМ - ОУБ, набув на власність Оселю в Арденах, вартости 2,300,000 бфр, що має служити для виховних цілей української молоді. Оселю названо Франкополе — на пам'ятку купна її в Ювілейному році Івана Франка. На ту ціль зібрано серед громадянства в Бельгії і закордоном та виєднано з чужих джерел суму 1.500.000 бфр. Бракує ще 300.000 бфр, щоб можна було на решту затягнути гіпотечну позику. На початку грудня ц. р. треба вплатити решту бракуючої суми і підписати остаточний акт купна. Крім грошової жертвенности української спільноти в Бельгії, відмічено також дружню солідарність наших установ в інших країнах: СУБ, ОУЖ і СУМ в Великій Британії, СУМА, Українська Американська Жіноча Допомогова Організація, Ню Йорк, СУА і Т-во „Броди - Лев" в Америці, СУМ, ЛВУ, ЛУКЖ в Канаді і поважне число свідоміших одиниць, що виеміґрували з Бельгії, які відгукнулися на заклик допомогти в набутті Оселі. Всім їм

Посилена діяльність УДК на відтинку Оселі, як також в ділянці допомоги потребуючим вплинула позитивно на моральний стан української еміґрації в Бельгії. Справу виховання української молоді поставлено в центр уваги, як першочергову справу і рішено присвятити цьому питанні ще більше уваги в майбутньому.

Стан членства УДК на протязі звітного року залишився незмінний, охоплюючи понад половину всіх українських родин в Бельгії (408).

Роковини Івана Франка, крім названня його іменем Оселі, вшановано також влаштуванням кількох місцевих і одної центральної Святочної Академії в Льєж 6. листопада 66, яку поставлено на високому мистецькому рівні, запрошуючи з Парижу тенора М. Скалу-Старицького з його відомою вже в Европі молодою Студією.

Загальні Збори прийняли рішення посилити працю шкільництва, яким займається УНОТ, завершити купно і розбудову Оселі Франкополе та шукати найкращої розв'язки проблеми самозбереження української національної субстанції. Рішено також запротестувати перед місцевими урядовими і світовими компетентними чинниками проти насильної русифікації в Україні та проти арештів совєтським режимом культурних діячів України, що стають в обороні української мови і культури.

Особовий склад органів УДК на найближчу річну каденцію вибрано з наступних осіб:

Президія Головної Управи: голова — д-р В. Попович, І-ий заст. — інж. Зінаїда Витязь, ІІ-ий заст. — мґр Г. Ощипко, секретар — мґр О. Коваль і скарбник — інж. І. Левицький.

Члени Головної Управи: В. Сидор, М. Ходоровський, Г. Ковтко, інж. К. Гайдамаха, С. Микитин, О. Долинський, М. Лиско.

Заступники членів ГУ: М. Фединяк, В. Талько, В. Козицький, С. Маркус.

Контрольна Комісія: мґр М. Когут — голова, А. Івахів, Т. Трубич — члени.

Товариський Суд: Д-р Степан Божик — голова, В. Моклович, Я. Сорока — члени.

Редактор „Вістей" — д-р С. Божик.

Сан Франсіско, Каліф.

ГОСТИННИЙ ВИСТУП УКРАЇНСЬКИХ АКТОРІВ З ЛОС АНДЖЕЛЕСУ

Товариство Акторів Української Сцени (ТАУС) в Лос Анджелесі, яке об'єднує професійних працівників колишніх українських театрів, поставило 8-го жовтня у Сан Франсіско комедію Софії Білої „Старі гріховодники". Цю річ ТАУС ставило вже в себе в Лос Анджелесі з великим успіхом.

Підготовка до гостинного виступу в Сан Франсіско розпочалась яких три місяці перед виступом. У висліді виміни думок листовною дорогою між Управою ТАУЦ та Екзекутивою Відділу УККА в Сан Франсіско до Сан Франсіска прибули панове Святополк Шумський і Володимир Бульчак як делеґати від ТАУЦ для обговорення деталів гостинного виступу. Вони оглянули залю та сцену Церковно-Народного Дому, який належить до Української Православної Парафії, подали Управі Парафії свої побажання, як треба пристосувати сцену до згаданої вистави. Панове С. Шумський та В. Бульчак мали теж розмову з настоятелем Української Православної Парафії, о. Іваном Гончаровим, та з парохом Української Католицької Парафії, о. д-р Андрієм Микитою. Обидва отці приобіцяли прибути на виставу та доложити всіх зусиль, щоб їхні вірні прибули на цей гостинний виступ.

8-го жовтня прийшов довго очікуваний день. Куртина піднеслася, а присутні побачили сцену з професійними декораціями та світлами. Тут треба сказати, що актори з Лос Анджелесу самі зробили ці декорації та привезли зі собою на причепці. Зразу присутні дістали уяву, що вони находяться у правдивому театрі. Перфектна гра акторів скріпила це враження та збереглася до кінця вистави. Публіка часто вибухала сміхом та нагороджувала акторів голосними та довгими оплесками.

Комедія „Старі гріховники" Софії Білої, яку показано, представляє двох багатих але старих парубків, які дружаться з молоденькими дівчатами. Велика різниця у віці між чоловіками та їхніми жінками є причиною подружніх конфліктів. Помилкове рішення двох старих парубків, хоч є зовсім очевидне для публіки, старим парубкам видається як правильна та розумна річ. Багато людей робить подібну помилку, тому комедія „Старі гріховники" є все актуальна. В цьому лежить її вартість. Крім цієї науки присутні мали нагоду хоч на короткий час забути свої щоденні життєві клопоти та провести вечір в атмосфері щирого українського гумору. Усім акторам, а головно режисерові, Борисові Ґрінвальдтові, треба висловити велике признання за мистецьке оформлення виставки.

Безпосередньо по виставі відбулася узстріч українського громадянства Сан Франсіска з дорогими гостями з Лос Анджелесу. З огляду на пізню пору частина публіки не залишилася на зустріч. Приблизно 50 осіб засіло до спільної вечері, яку приготовили пані з Відділу УККА в Сан Франсіско. Голова Відділу УККА Олександер Лиско привітав гостей від українського громадянства Сан Франсіска. Він коботко з'ясував, як прийшло до першої культурної зустрічі двох українських колоній в Каліфорнії. Він сказав, що з цієї зустрічі треба сподіватися позитивних наслідків. З черги привітали гостей настоятель Української Православної Парафії в Сан Франсіско, о. І. Гончарів та голова Управи Парафії, пан Юрій Шулежко. Від імені гостей промовляли панове С. Шумський та Б. Ґрінвальдт. Напевно у всіх тих, які бачили виставу „Старі Гріховодники" 8 жовтня в Сан Франсіско, цей вечір залишиться незабутнім та приємним споминoм.

О. Л.

Ювілейне святкування найстаршої парафії УПЦ в ЗДА

Українська Православна Церква в ЗДА, що є в юрисдикції Блаженнішого Митрополита Іоана, і яка нараховує около 120 парафій і кільканадцять тисяч вірних, відзначувала 50-ліття першої в цій країні (і першої поза межами України) Української Православної парафії, що її засновано в Шикаґо у рр. 1915/16 — спершу під назвою св. Трійці, а від 1937 р. св. рівноапостольного князя Володимира. Тепер св. Володимирівська церква — одна з найбільших парафій в системі УПЦ і стала катедральним собором Владики Митрополита, що його тут репрезентує недавно висвячений Єпископ Вікарій Владика Олександер. Настоятелем собору є протопресвітер о. Федір Білецький.

На ювілейні торжества прибули крім Митрополита Іоана чотири колишні настоятелі церкви, а це митрат о. Гр. Хомицький (перший парох церкви) з Пенсилвенії, митрат о. Теодор Форостій (м. голова Консисторії УПЦ) митр. о. І. Гундяк з Картерету і митр. о. О. Мицик з Честеру. Всі вони і панотці шикаґівського деканату, очолені протопресвітером о. Ф. Білецьким настоятелем св. Володимира асистували Владиці Іоанові в Архиєрейській Службі Божій і у Молебні вдячности. Попереднього дня, ввечері Владика Олександер відправив Всенічну і заупокійну Службу Божу за спокій душ спочилих членів основників парафіян Собору.

В бенкеті, що відбувся після Сл. Божої в просторій залі Лайонса при вул. Норд взяло участь 500 осіб парафіян, прихожан і численних гостей - репрезентантів всіх місцевих українських установ і організацій. Крім святочного слова Владики Митрополита, з короткими споминами і вітаннями виступали всі кол. панотці настоятелі і один із нечисленних уже основоположників — п. М. Єнджейовський. Закінчив бенкет кінцевим словом і молитвою Владика Олександер.

На бенкеті, що ним проводив як тостмайстер проф. Мирослав Семчишин, наспіли привіти від Владик Мстислава, і Володимира, від канцлера українського католицького Єпископа Ярославамонсіньйора Паски, від настоятеля укр. кат. церкви св. Миколая о. шамбеляна Лeськова та ряд інших.

В концертовій частині бенкету з піснями релігійного і народного змісту виступив зміцнений голосами „Сурми" — катедральний хор „Боян" під дириґентурою д-ра Василя Трухлого, а в другій частині тріо бандуристів з Дітройту під проводом п. І. Китастого.

З нагоди ювілею святковий комітет видав пропам'ятну книжку, в якій поміщено ряд статтей, споминів, матеріялів до історії початків і ставання українського православ'я в ЗДА, зокрема ж церкви - ювілята — Катедрального Собору св. Володимира в Шикаґо.

(М. Лукич)

Про Українську Православну Церкву в стейті Мейн

В Стейті Мейн, зареєстрована і заінкорпорована Українська Православна Воздвиження Христа Господнього Церква. Чартер Т. 13, СЕК. 3021.

Це ЄДИНА українська церква на ввесь стейт Мейн.

Основоположники - фундатори її в переважній більшості пенсіонери українці, яким на серці і душі лежать дорогі традиції — звичаї наших предків, а тим більше в чужині ім'я УКРАЇНИ її народу і Церкви.

Старші віком українці побудували Храм Божий в Річмонді, Мейн. З думками і надією, що їхнє місце переберуть в свої руки молоді українські патріоти. І не помилилися. В нашу Церковно - Релігійну Громаду вливаються і то в провід, молоді сили патріотів, які будуть енергійно працювати для загального добра України, Української НАЦІЇ і її Церкви.

Маленька, але прегарно устаткована українська церква, лише малочисельна членами - парафіянами. При таких обставинах, матеріяльно малоспроможних парафіян, тяжко розвивати в чужині правду про українську націю і про її Церкву в минулому і сучасному житті українського народу. Але парафією в цьому вже багато зроблено через розповсюдження листівок англійською мовою.

Кожний український еміґрант, якому лежить на душі і серці добро української нації вище свого особистого, мусить скрізь допомагати по своїй спроможності такій бідній парафії, як в далекому стейті Мейн.

Складіть свою пожертву цій парафії! Ви допоможете своїми пожертвами скріпленню, розвиткові на славу України, її народу і Церкви.

На надіслані пожертви висилається подяка англійською мовою і поквітовання українською мовою.

Чеки і моні ордер висилати на нижче подану адресу:

Ukrainian Autocephalic
Ortodox Holy Cross
Elevation Church
Richmond, Maine 04357

О. ДАНЧЕНКО

Рочестер, Н. Й.

ДЕЩО ПРО КУЛЬТ - ОСВІТНЄ ЖИТТЯ

Місцевий Відділ УККА, особливо його культ-освітній референт п. Мих. Ейна впав цього року на щасливу думку запросити на виконавців деяких точок Листопадової Академії замісцевих мистців, щоб у той спосіб піднести трохи престиж Академії.

Вибір тих мистців був дуже вдатний. Бо так п. Володимир Луців, оперовий співак „з Божої ласки", а заразом талановитий і добре вишколений бандурист, як і пані Леся Лисак, відома письменниця - фейлетоністка своїми виступами спричинили такі оцінки слухачів, як: „Оце ми вперше почули на академії щось дійсно артистичне" — або: „Нехай жалують ті, що не були учасниками такого мистецького бенкету".

Френетичні оплески слухачів були для артистів хоч частинною нагородою за їх прегарні продукції.

Дуже приємною новиною були почесні стійки „СУМ-у" і „Пласту" на сцені під час співу гимнів. Також радісним фактом була присутність усіх наших священиків на Академії. Навіть 84-літній о. П. Чаве зумів прибути на це Свято. — Помимо значних коштів ціни вступу становили півтора доляра від особи, а шкільна молодь мала вступ вільний. Академія відбувалась 30-го жовтня.

12-го листопада Орган. Оборони Лемківщини мала осінню забаву.

10-го листопада молоді члени „Пласту" і „СУМ-у" в повній злагоді відіграли партію копаного м'яча.

12-го і 13-го листопада відбувався у Пластовій домівці в „Самопомочі" вишкільний курс для пластових виховників округ Рочестер, Сиракюзи і Боффало.

Про приміщення замісцевих і прохарчування всіх подбав рухливий „Пласт Прият" під проводом п. Ром. Павлічка.

Такий дводенний курс відбувався у жовтні в Сиракюзах, а у грудні має бути такий самий у Боффало.

На 27-го листопада заповіджена доповідь відомого письменника Ул. Самчука на тему „Національні ферменти в Україні".

А 3-го грудня заходом місцевого 47-го Відділу СУА має Український Театр з Ню Йорку відіграти тут „Камінного господаря" Лесі Українки.

Значить: Український Рочестер не спить, рухається!

Петро Зубрицький

З нових видань

Казка про вірних журавлів

Міра Гармаш: „Журавлі", казка. Ілюстрації Романа Василишина. Філядельфія, 1966, стр. 15.

Одним із недоліків української літератури для дітей і молоді поза межами України була недостача кольорових видань. Звичайно, це вина не так видавців, як тодішніх видавничих умовин. Внаслідок цього книжки й журнали для молодого покоління, хоч під виховним оглядом завжди стояли на потрібній висоті, мусіли обходитись без того притягального й важливого для розвитку естетичних вражень дитини чинника, яким є барвиста ілюстрація.

Після переселення за море становище в цій ділянці значно поправилося, і тепер маємо низку кольорових видань, виконаних доброю друкарською технікою. Завдяки цьому українські книжечки, між ними і 12-річна „Веселка", вже не мусять ніяковіти при зустрічі з іншомовними виданнями. До такої катеґорії видань належить і казка „Журавлі", призначена, як це видно із змісту й оформлення, для дітей передусім молодшого віку.

У книжечці середнього альбомного формату розміщено 12 барвистих ілюстрацій разом із коротким супровідним текстом. Мова й техніка вірша добра, так що молоду авторку варто привітати в загрозливо убогій на новий доріст нашій еміґрантській педагогічній літературі. Починаючи описом осінньої карпатської природи та підготови лісових тварин до зимівлі, авторка зупиняє увагу читача на „еміґрантах"-журавлях, що відлітають у вирій під проводом свого „найстаршого". Сумна це хвилина прощання, але її раз'яснює промінчик надії.

Ну, що ж! Не прожити їм
тут, та весною
Повернуться знову у рідний свій край.

Та ось прогули льодовосині зимові хуртовини, „весна пробудилась, і пісня забута з ключем журавлиним вернулась назад". Журавлі вертаються, але вже без свого дотеперішнього провідника. Він помер на чужині. Його місце зайняв молодий журавель, що народився „в заморській країні", але серце йому підказало,

„. . . як шлях віднайти до
своєї землі,
Щоб гнізда зруйновані
. знов збудувати".

Як бачимо, алеґорія тієї казки прозора, а рівночасно актуальна, і юним читачам не важко її зрозуміти. Хоч зміст трішки сперечається з природним законом про час і місце розмножування перелітних птахів та кладення гнізд (не забуваймо, що це казка!), то це надоложує ідея любови рідної землі та вірности батьківщині, зручно й легко вплетена в хід розповіді.

Хід казки відбиває гармонійну співпрацю авторки й ілюстратора. Повносторінкові різнокольорові або однокольорові картини вдало передають красу природи в різні пори року: жовтіння лісів, осінню слотаву бурю, сніґову хуртовину, пробудження весни. На їх тлі — звірі, птахи, комахи.

Хочеться запитати: коли буде чергова, ще краща книжечка?

Р. Завадович

Ігор Шанковський маґістром славістики

19 листопада поет Ігор Шанковський здобув науковий ступінь маґістра славістики з ділянки східньослов'янських літератур, оборонивши дисертацію про творчість Василя Симоненка на тлі сьогочасної української літератури під проводом голови відділу славістики при Альбертському університеті, проф. Ореста Старчука.

Ігор Шанковський

На шкільний рік 1966-67 Ігоря Шанковського призначено викладачем російської мови при Альбертському університеті. Російська мова була ділянкою спеціялізації дисертанта при отриманні ступеня бакалавра, який Ігор Шанковський отримав 1958-го року при Пенсильвенійському університеті. Ігор Шанковський викладає на двох секціях російської мови точних наук разом 28 студентам і трьом слухачам, на одній секції початкової російської мови пов'язаної з мовною лябораторією разом 23 студентам, і на одному не-кредитованому курсі російської мови, якого слухає 21 студент. Разом викладів Ігоря Шанковського в 1966-67 році слухає 75 студентів російської мови.

Ігор Шанковський є сином відомого публіциста проф. Лева і Марти з Могильницьких, Шанковських. Ігор Шаанковський є звичайним членом Наукового Товариства ім. Шевченка в Канаді. Його поезії і наукові й публіцисстичні статті часто друкуються в українській і англомовній періодиці. За 1966 рік поезії, переклади й стаатті Ігоря Шанковського друкувалися в газетах: Гомін України, Новий шлях, Шлях перемоги і Едмонтон Джорнал, та в журналах: Визвольний Шлях, Крилаті, Фенікс, Сучасність, Молода Україна, Юкреніен Рів'ю.

Від 2-го січня 1966 року Ігор Шанковський є директором і заповідачем української радіопередачі, яку надається кожної неділі, вівтірка й середи з французької радіовисильні ЦГФА в Едмонтоні о 10-ій год. вечері.

І. С.

Канадійська Палата Громад схвалила закон про „Медікер"

Оттава. — В четвер 15 грудня ц. р. палата громад схвалила 177 голосами проти 2 закон про введення загальної медичної опіки в Канаді і передала його на затвердження до сенату. Сподіваються, що закон — як це первісно було пляноване — увійде в життя з днем 1 липня 1967 року, в 100-річчя Канади.

Цей закон, що про нього так багато говорять і пишуть в Канаді, не є тим, чого сподівається пересічний громадянин. Головне його недомагання, як слушно пишуть деякі коментатори, лежать в тому, що він не бере в увагу платничих спроможностей поодиноких зарібкових груп і нарівні трактує мільйонерів і тих, що живуть на „реліффі". Зрізничкована під зарібковим оглядом канадійська спільнота потрібує закону, який запевняв би однакову медичну опіку всім громадянам, без огляду на їхню фінансову спроможність.

ЗА РОЗВАЛ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ

Загальна резолюція АБН прийнята одноголосно Пленарною Сесією XII-ої Конференції Антикомуністичної Ліги Азійських народів (АПАКЛ) в дні 8 листопада 1966 р. в Сеулі, Корея.

(Переклад з англійнької мови)

Тому, що національно-державна незалежність народів світу є невід'ємною частиною поступу людства;

тому, що унезалежнення народів західніх імперій — зчаста при сприянню метрополій — в своїх національних державах зі стихійною силою поширює засяг здійсненої інтеґральної свободи народів;

тому, що національна незалежна держава вирішно спричинюється до розвитку самобутних національних культур, чим збагачується многовидність культури людства;

тому, що національні держави, як рівноправні і суверенні партнери, без огляду на величину, багацтво, расу, релігію, у протиставленні до многонаціональної імперії, не маючи змоги використовувати чужих матеріяльних і технічних ресурсів та многомільйонних людських мас поневолених народів для продукування масових воєнних нищівних засобів, з метою дальших загарбництв, — є найпевнішою ґарантією справедливого, тривалого миру, беезпеки і порядку в світі;

тому, що здійснення прав людини, її всебічна творчість, свобода релігії, соціяльна справедливість, вирощування власного соціяльно-політичного устрою і плекання традиційних культурних вартостей, — можливе лише у власній неезалежній національній демократичній державі, охоплючій усі етнічні території даної нації в одній державі;

тому, що російська імперія у кожній своїй формі суперечить поступові людства і інтеґральному здійсненню прав народів і людини та через акумуляцію масових нищівних засобів з ресурсів імперії є найгрізнішою небезпекою для волелюбного людства;

тому, що національно-визвольна ідея і змаг за права людини є Ахіллевою п'ятою російської комуністичної імперії;

XII. Конференція АПАКЛ, підкріплюючи аналогічні постанови попередніх Конференцій АПАКЛ постановляє:

1 а) підтримати розвал совєтсько - російської колоніяльної імперії на національні незалежні демократичні держави в їхніх етнографічних кордонах усіх народів і знищення комуністичної системи всяких відтіней;

б) захищати ліквідацію усіх насильних державних конструкцій в Европі на національні держави;

в) підтримувати з'єднення в свободі усіх поділених насиллям націй в Европі і Азії в їхніх національних державах;

2) підтримати національно-визвольні революції уярмлених націй в російській комуністичній імперії як шлях її ліквідації і як можливу альтернативу до термоядерної війни та закликати Уряди вільних держав світу активно всебічно підтримати таку акцію;

3. Звернути увагу вільного світу на необхідність концентрації дій проти головних ворогів — Москви і Пекіну — як передумову перемогти в спровокованих ними периферійних і громадянських війнах та як остаточний засіб внеможливлення їх взагалі в майбутньому;

4. станути в захист концепції спільного фронту вільного світу з поневоленими націями, спрямованого одночасно проти обох тираній — Москви і Пекіну, — і протиставитися всякому бльокованню, з однією тиранією проти другої, бо подібні практики в минулому доводили до перемоги тиранії взагалі;

5. засудити російський колоніялізм і імперіялізм в країнах ним поневолених і заликати ОН — згідно з резолюцією ОН ч. 1514 (ХУ) про колоніялізацію — витягнути якнайдальше йдучі висновки супроти СССР і його сателітів за постійне насилля над правами народів і людини; засудити екстермінаційну політику Москви в усіх поневолених країнах; засудити русифікацію, переслідування, ув'язнювання і засуджування творців культурних вартостей — науковців, літератів, мистців і студентів за їх прагнення свобідної творчости; запротестувати і засудити уже здійснюваний плян насильного вивозу і поселення в Сибірі і Казахстані півтора мільйона молодих людей з поневолених країн, щоб послабити революційно - визвольну боротьбу проти поневолювачів поневолених народів в їх Рідних Землях.

6. XII-та КонференціяАПАКЛ висловлює свою солідарність з геройською боротьбою мадярського народу, який десять років тому підняв зброю проти російських поневолювачів; засуджує совєтсько - російську агресію проти волелюбного народу мадярського і усіх інших поневолених народів східньої Европи і Азії; вона закликає вільний світ підтримати визвольну боротьбу усіх поневолених народів за волю і національно-державну незалежність.

Резолюція внесена делеґацією АБН. Підтримана на письмі:

Сенатор Ф. Теветоґлю (Туреччина), Рама Сваруп (Індія), Д-р Нгусн Тісн Гі (В'єтнам), Арво Горм (Швеція), Шакеб Амаві (Сауді Арабія), проф. д-р Т. Оберлендер (Німеччина), Мадам Сузанне Лябен (Франція), Н. Міґановіч Ґуереро, (Арґентина), Оле Бєрн Крафт (Данія), С. Ф. Лярейн (Чіле), Іван Матео Льомбардо (Італія), Адмірал К. Пенна Ботто (Бразилія), проф. Ю. Кітаока, (Японія), В. Тамавіт (Тайлянд), Д. Ґ. Він Могамед Ноордін (Маляйзія), О. Олехнік (Білорусія), д-р Л. Добрянський (ЗДА) Ф. Люєс (Конґо), Джон Оквванія (Кенія), проф. М. Брельві (Пакістан).

Резолюція прийнята Комісією ч. ІП. 7 листопада 1966, аапробована однодушним рішенням пленарної сесії XП. Конференції АПАКЛ в дні 8 листопада 1966.

Леся Храплива

ВЕЛИКІ РЕЧІ ПОЧИНАЮТЬСЯ З ДРІБНИЧКИ...

Такі думки насуваються особливо тоді, коли побачите дрібнички, які справді притягають вашу увагу та радують око своєю естетичністю і доцільністю. Розглядаючи їх саме і хочеться вірити, що гарні вони не лиш для себе самих, не лиш на цю хвилину, а що мають якесь ширше значення.

З такими думками можна було оглядати базар 83-го Відділу Союзу Українок в Ню Йорку, дня 21 листопада. І цей базар і Відділ особливо цікаві з різних поглядів.

Відділ цей цікавий тим, що зібралися в ньому молоді пані, переважно матері, щоб спілльними силами та засобами працювати над національним вихованням своїх дітей. Треба брати до уваги, що більшість їх виїхала малими дітьми не то що з України, але вже навіть і з Европи. Їх вже не виховувала атмосфера рідної землі, тільки їх батьки, школи, виховники, книжки. І треба особливо підкреслити, що видно ці чинники не зовсім безсильні, як це пробують не раз твердити. Навпаки, це ж вони виховали тих молодих жінок, які тепер, відчуваючи у свою чергу на собі обов'язок виховувати своїх дітей, підходять до того завдання з повним зрозумінням та належною увагою. Мало того, в них є розмах та сміливе бажання шукати нових шляхів до сповнення цього свого заповітнього материнського обов'язку.

І ще з особливою радістю слід підкреслити, що 83-ій Відділ Союзу Українок в Ню Йорку — це не вийняток, не відокремлене явище. Цей рух об'єднання молодих матерів в окремих відділах жіночих організацій стає щораз ширший. Такі відділи ведуть дитячі імпрези, світлички, як ось Відділ Українського Золотого Хреста у Філядельфії, що поставив у себе зразкову світличку, та багато інших. На приклад 29-ий Відділ Союзу Українок Америки в Шикаґо може похвалитися опрацюванням та виданням прекрасної книжечки для дошкільнят „Малюємо", яка може стати виховним матеріялом для вжитку кожної матері чи виховної установи.

Сам же 83-ій Відділ СУА в Ню Йорку має у своїй недовгій ще історії вже кілька вдалих дитячих імпрез, успішний виховний семінар та оце й базар, що про нього хочемо написати тут кілька слів.

Ціль цього базару була зовсім не лиш зібрання фондів. Куди важнішою справою було забезпечення матерей оцими саме дрібничками, на перший погляд які так дуже влегшують матері національне виховання дитини. Це милі для ока, але в першу чергу повні виховного змісту вишивані одяги для дітей, ляльки та виряди ляльчиного візочка, прикрашені вишивкою, чи така підставова гра, як кубики з намальованими українськими буквами на кожному боці, то знов гри — викладанки з буков.

Зрозуміло, що не бракувало на базарі і дитячих книжечок. Столик, повний їх, прикрашений афішею „Батьки купують — Діти читають українську книжку" (цеж бо проходить саме „Двомісячник Української Дитячої Книжки") — не стояв ні хвилини без зацікавлених покупців.

Було багато тих покупців, і весь той товар, включаючи і смачні домашні печива, зникав зі столів майже ще поки появився на них. Рівночасно йшов продаж квитків на виграш двох мистецьких картин, то знов крутилося „колесо щастя" для дітей. Словом, було все, щоб створити до поважних, виховних задань теж і милу, приязну атмосферу.

З цього ясно, що й матеріяльний прихід з базару був непоганий, але ще важніше те, — один вдалий задум дозволяє виклььовуватися і дальшим, ще сміливішим. Тепер пані з 83-го Відділу думають про виріб таких забавок та гор, які продавали на базарі, у більших кількостях та дешевшими способами, щоб були вони готові до вжитку кожній зацікавленій мамі. Бо хіба ж можна собі уявити маму — незацікавлену в якнайкращому вихованні своєї дитини? Тепер пані з 83-го Відділу вже певні, що кожен їх дальший почин громадянство зрозуміє і піддержить.

А це дуже й дуже важно, бо в повені гор, забавок і книжечок неукраїнських — до виховання наших дітей на добрих українців необхідні всі ці речі в українському стилі та дусі.

Тому треба вважати цей базар небувалою подією і хоч скромним, але добрим початком справді великого діла!!

Подяка і признання

Спілка Українських Журналістів Канади, як господар 2-го З'їзду Українських Журналістів Америки і Канади, що відбувся в Торонті 5 і 6 листопада 1966 р., складає оцим щиру подяку і признання Об'єднанню Українських Підприємців і Професіоналіс-Торонта за їх меценатський жест, який воно ззяло на себе покриття всіх коштів З'їзду та крім цього запросило 76 членів обох Спілок Журналістів, які прибули на З'їзд, і всіх почесних гостей З.їзду як снвоїх гостей на снпільну вечерю-бенкет.

Сподіваємося, що взаємне наближення наших двох професійних організацій і корисна співпраця, яку ми розпочали при нагоді нашого З'їзду , на цьому не закінчиться.

За Управу Спілки Журналістів Канади.

В. Левицький, голова
І. Липовецький, секретар

УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ КЛЮБ В НЮ ПОЛЦ, Н. Й.

УСКлюб в Ню Полц, Н.Й. Українські студенти в Параді „Говмкамінг"

Рік тому українські студенти при стейтовому університеті в Ню Полц почали заходи для організації українського студентського клюбу. Нас було тільки 3, і було тяжко уявити, що така маленька групка зможе бути признана громадою трьох і півтисячі студентів.

Але під проводом нашого дорадника професора Володимира Бакума, ми здійснили своє завдання. Студентська Управа прийняла наш статут і професор д-р Геґерті його потвердив, та назначив проф. Бакума на дорадника. Так створилася наша українська студентська організація, до якої належали Галина Дуда, Ірена Бішко і Віктор Гончар. Галя походить з Гейстінґа над Гудсоном, тепер на четвертім році і студіює англійську літературу; Ірена з Бродалбін, є на 2-му році студій, і підготовляється на учительку малярства; Віктор вже третій рік студіює філософію. Ми познайомилися за допомогою професора Бакума, професора французької мови і літератури.

Українська студентська громада скоро поширилась. Маємо девятьох членів. Між нами є нові емігранти Стефанія Хомишак, Филис Мельничук, і тут роджені — Клавдія Коваль і Барбара Богатирець та Филис Ґреґорі. До нашої громади належить Теофіль Старух, відомий студентський і пластовий діяч та гуморист з Полінґу, Н.Й., де він викладає французьку мову в гайскулі. Його дружина, Аристида Старух, також вчителька, приїжджає разом з ним і з маленькою донею на сходини, і допомагає в праці клюбу.

До управи були вибрані Галя Дуда — голова, Клавдія Коваль — містоголова, Ірена Бішко — секретарка, Варвара Богатирець — фінансовий референт.

Ціль нашої громади: 1. Поглиблювати знання українського слова, культури, мови, літератури й мистецтва; 2. Вивчати вклад української громади в американську культуру. 3. Подбати за те, щоб українські - американські студенти мали організацію, через яку могли б збагачувати свою й американську культуру.

Працю ми почали минулого року. Студенти в Ню Полц перший раз пізнали українських студентів, коли Галя і Ірка виступили три рази з українськими народними піснями. Їм подобалися наші пісні, вони подивляли наші коломийки англійською мовою. 29-го жовтня цього року Український Студентський Клюб брав участь в параді „Говмкомінг". Наша група ілюструвала „Традиційне українське вітання". Ми, шість осіб, всі в народних строях їхали у відкритім авті, прибранім синьо-жовтими стяжками. Галя стояла та в руках тримала хліб на таці, покритій вишиваним рушником. Це був наш перший виступ зорганізованою громадою.

Підготовляємо виставку української літератури і мистецтва в університетській бібліотеці. Відкриття відбудеться 28-го листопада в год. 7-ій вечора. Того самого дня відбудеться для усіх студентів виклад з прозірками нашого молодого архітекта Тита Геврика на тему „Українська церковна архітектура". Після викладу відбудеться прийняття.

8-го грудня відбудеться „Вечір різдвяних колядок". Кожний клюб (український, французький, німецький, еспанський і російський) співатиме колядки своєю мовою. На цій імпрезі зможемо розповісти про українські різдвяні звичаї.

Поволі Український Студентський Клюб в Ню Полц розвивається. Заохочуємо українських учнів гайскул подавати аплікації до Ню Полцу. Хочемо, щоб наша громада поширювалася і ставала сильнішою.

Школа спеціялізується в підготовленню педагогів і є особливо відома своїми першорядними програмами навчання мистецтва і чужих мов.

Ню Полц лежить тільки 20 миль від „Союзівки" і маємо близький контакт з українцями. Нашим клюбом опікується пан директор Володимир Квас зі „Союзівки". Туди наші студенти їдуть як до себе додому і при потребі помагають. Така батьківська опіка і куток нашої землі є для нас, відірваних від своїх родин, правдивим євшаном зіллям.

Ірена Бішко

Дітройт, Миш.

УСПІХИ БЕНКЕТУ В КОРИСТЬ УКУ

11 грудня появився в церковних бюлетенях усіх катол. парохій Дітройту повний поіменний виказ жертв та фінансовий звіт, що його приготовив Громадський Комітет для допомоги Українському Католицькому Університетові ім. св. Климентія в Римі. Комітет розпочав свою акцію на весну 1966 та влаштував 29 жовтня бенкет, в якому взяли участь 143 особи. Почесний патронат над Комітетом прийняв Преосв. Кир Ярослав Ґабро. Вступ на бенкет виносив 50 дол. Дохід з бенкету та з інших пожертв на цілі УКУ приніс 10,330.23 дол. На видатки складалися: адміністраційні розходи — 174 долярів, та кошти бенкету — 9333.67 дол. Комітет вислав на руки Й. Блаженства Кир Йосифа 9,000 дол. В касі залишилось 222.56 дол., які потрібні на дальшу збіркову акцію. Цілий фінансовий розрахунок провірила Контрольна Комісія і знайшла все в порядку.

На бенкеті в користь УКУ головними промовцями були о. шамб. М. Бохневич, д-р Роман Осінчук та п. Маруся Бек, радна м. Дітройту. Бенкет відкрив голова Комітету д-р В. Шкудор, а проводив ним д-р П. Джуль.

Успіх бенкету та збіркової акції треба завдячувати зрозумінню справи та жертвенності українського громадянства. Велику допомогу для своєї акції Комітет одержав від усіх українських катол. парохів Дітройту та Виндзору та від Радіогодини оо. Василіян.

Комітет постановив вести дальшу збірку в користь УКУ, бо це справа, що вимагає постійної уваги й піддержки української громади. На лютий 1967 р. передбачено Загальні Збори Комітету. Конта Комітету відкриті в усіх кредитівках і на них можна складати дальші датки.

Б. Л.

Міннеаполіс, Мінн.

ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ

Місцевий Відд. УККА відзначив Листопадові Роковини. Свято попереджено відслуженням панахиди за поляглих Героїв Листопадового Зриву, яку відправив в неділю 30-го жовтня, місцевий парох о. монс. Ст. Кнап в церкві св. Константина. Саме свято відбулося 6-го листопада в залі УНД.

Свято започатковано американським державним гимном, що його відспівав дівочий хор УКЦ св. Константина під орудою інж. Євгена Карпяка. Студент Коледжу Мирон Гаврилюк відкрив Свято зворушливими словами, а доповідь про Листопадовий Зрив, виголосив студ. Коледжу Василь Булавицький. Обидва студенти доповіді виголошували на пам'ять гарною українською мовою.

Мандолінова оркестра ЮСУМА відіграла „Марш соколів" і „В'язанку укр. пісень" під проводом молодого знавця музики п. Олега Левицького.

Леся Никифорук продеклямувала з чуттям „Листопадовий День". Ліда Курилко, солістка з сильним і добре поставленим сопраном, виконала дві пісні: „Заквітчали дівчатонька" і „Нагадай бандуро", акомп. Олег Левицький.

На окрему увагу заслуговує деклямація „Травнем усміхнувся листопад" — виконавцями були: студенти Богдан Іванок, Мирон Дудинський, Богдан Мандибур, Михайло Кравець, Іван Вдовичин, Василь Давиденко і Орест Крамарчук. Мистецький керівник — пані Олена Карпяк - Бенцаль.

„Першого Листопада", слова Р. Купчинського з чуттям віддеклямувала студ. Оксана Муха.

Останньою точкою був виступ вище згаданого дівочого хору під керівництвом інж. Євгена Карпяка. Відспівали „Під бурю і громи" і „Марш сіроманців", акомп. Хрестина Ленчук. Національний український гимн відспівали всі присутні.

Теодор Федоришин

УСС Микола Урган

(Посмертна згадка)

„В горах грім гуде, хоч зима й сніг паде і землю спороли гармати, там січовики, стрільці юнаки боронять свій край і Карпати."

Там теж покійний підхор. УСС Теодор Урбан, як і тисячі нашої молоді, вихованої на заповітах Т. Шевченка і кличах І. Франка станули в ряди Українських Січових Стрільців і в 1914 році, взявши в руки зброю, вирушили на воєнні змагання проти московського окупанта.

Покійний перебув в боєвих лініях проти москалів цілу зимову кампанію 1914-1915 в Карпатах, тяжкі і довгі бої над Стрипою, Золотою Липою і на горі Лисоня, де попав в московський полон, перебувши три роки на Сибіру. Вернувся схорований домів, учителював в різних місцевостях, а останніх років перед війною був управителем школи в Синевідську в Західній Україні.

Коли ж, москаль в 1944 році вдруге „море сліз у край приніс" — покійний враз із десятками тисяч українців подався на скитальщину і врешті осів в Шикаго, де працював до останніх днів життя. Останнє місце його праці, як господар домівки і клюбу 423 Відділу УНС в Шикаґо.

Знеможений довгою і тяжкою недугою легенів упокоївся в Бозі — 23 листопада на 73 році життя, оставивши в тяжкому і глибокому жалі свою дружину, дочку з дітьми і мужем, сина і своїх вірних побратимів Станиці УСС, котрі відпровадили його на місце вічного упокою в суботу 26 листопада на цвинтар св. Миколая, де попрощав його від рідні і від побратимів комбатантів голова Станиці УСС — інж. А. Артимович:

П. Р.

Сан Дієґо, Каліф.

ГОСТИНА ЄПИСКОПА ОЛЕКСАНДРА

Місто Сан Дієґо, розташоване у південно-західній частині Каліфорнії належить до найшвидше зростаючих завдяки лагідному та постійно-теплому кліматові.

Із цим ростом тісно зв'язаний ріст місцевої української громади, яка може похвалитися високим відсотком за фахом затрудненої інтеліґенції, активністю громадської праці та непересічним внутрішнім спокоєм і співпрацею.

20-го листопада ц. р. українська православна громада радісно зустрічала Високопреосвященого Єпископа Олександра, який відвідує тепер парохії західніх стейтів Америки.

Квітами дітей та традиційними хлібом і сіллю зустріли вірні свого Владику. У храмі привітав Владику настоятель о. прот. А. Мирощенко.

В урочистій Богослужбі, крім о. настоятеля, взяли участь о. прот. П. Турянський, о. О. Лімонченко та піддиякон О. Мисик. З непослабленою увагою вислухали вірні глибокозмістовну проповідь Владики, основним моттом якої було плекання релігійних і національних чеснот як передумови здорового родинного, громадського і національного життя.

Під час спільного обіду у честь Владики вітали його голова цілої української громади у Сан Дієґо п. І. Данильчук, голова місцевої української католицької громади п. Я. Сисин, представники православної громади м. Лос Анджелесу п. Г. Старовійт, пані М. Старовійт, п. В. Прохода та інші.

З особливою радістю прийняли присутні привіт від о. О. Лимонченка із м. Лос Анджелесу та його заяву про прохання прийняття до складу У.П.Церкви очоленої Блажен. Митрополитом Іоаном.

У своєму слові Владика подякував всім за привітання, оцінивши згоду і дружню атмосферу в житті місцевих українців — як взірцеву.

Передаючи привіт від православних українців у Південній Америці владика підкреслив їхні великі зусилля у розбудові церковно - громадського життя. Ці зусилля заслуговують на підтримку українців ЗДА і Канади, зокрема у почині побудови інституту св. Юрія Переможця у Куритибі, Бразилія, який став би осередком плекання кадрів молодого українського покоління в Південній Америці.

Закінчилась урочистість словом подяки о. прот. А. Мирощенком та спільним співом „Многая літа!"

Після кількаденного побуту у Сан Дієґо, численних зустрічей та відвідин єпископ у супроводі піддиякона О. Мисика від'їхав до наступної візитації парохії св. Андрія у м. Лос Анджелес.

Про першу візитацію православних українців міста інформувала читачів місцева преса.

О. Куленко

Святкова подія в Піттсбурґу, Па.

Українці цієї громади ведуть перед у збірковій кампанії Фонду Катедри Українознавства. Велике зрозуміння справи ФКУ, працьовитість місцевого комітету ФКУ і щедра жертенність наших людей дають знамениті вислідні.

Із Пітсбурґу вплинуло вже до каси ФКУ вісім тисяч долярів. Такий стан жертвенности висуває громаду в Пітсбурґу на шосте місце в табелі вплат до ФКУ. Перед тією примірною в кампанії ФКУ громадою є лише Ню Йорк, Дітройт, Рочестер, Боффало і Шикаґо. Випередив Пітсбурґ українські громади в Клівленді і Філядельфії. Далеко за собою залишив Нюарк і низку інших більших українських громад.

Комітет ФКУ поставив собі за мету зібрати для Фонду Катедри Українознавства десять тисяч долярів. І цю блискучу збіркову акцію переведуть в цій громаді під час одного року.

27-го листопада в залі готелю Рузвелт в Пітсбурґу зібралось понад сто українців, між ними українські католицький і два православні душпастирі, Члени Комітету ФКУ, а з Ню Йорку, з рамени Головної Екзекутиви прибули голова і організаційний референт ФКУ.

Імпрезу назвали організатори — День подяки жертводавцям ФКУ і на ній святочно вручено членам фундаторам і жертводавцям Грамоти. Проєкт Грамоти виготовив мистець Я. Ґніздовський. Молитвою розпочато ту святкову подію. Отець - душпастир щиро молив Господа, щоб благословив Всевишній діло ФКУ, щоб сили і завзяття дав тим, що проводять кампанію ФКУ.

Свято відкрив змістовною промовою д-р Юрій Кишакевич, голова Комітету ФКУ. Програмою керував секретар місцевого Комітету ФКУ і голова статутової комісії ФКУ інж. Михайло Корчинський і відтак член місцевого комітету, великий прихильник ФКУ, керівник української радіопрограми в Пітсбурґу інж. Михайло Комічак.

Пан Петро Набер, по відчитанні фінансового звіту, вручив голові ФКУ чек на суму 2,500 дол. і ця чергова вплата до ФКУ доповнила пожертви з Пітсбурґу до восьмитисячної суми. Відспіванням національного гимну закінчено першу частину імпрези.

Слідував тоді виступ танцювальної групи місцевої молоді, присутні якою захоплювались, і кожне виконання танків палко оплескували. Пані зготовили перекуску і присутні тоді свобідно гуторили, обмінюючись думками про наші громадські і національні завдання.

Н. Н.

Американський журнал про Тамару Вожаківську

В найкращому американському журналі мод "Mademoiselle" за листопад ц.р. була цікава стаття журналістки Annette Grant п. н.: "Special: Careers in Dance — From Ballet to Go-Go". В розділі модерного балету подано як приклад танцюристку, українку Тамару Вожаківську та трьох інших, які закінчили Julliard School та є тепер в найкращій балетній Компанії Jose Limon.

В інтерв'ю з журналісткою Тамара висловила свої погляди і пропозиції щодо балету. В цій статті підкреслено розвиток, високу освіту, талант та посвяту для мистецтва згаданих балерин.

Тепер Тамара підписала контракт на листопад ц.р. в музичній комедії "Let's Sing Yiddish" в Brooks Atkinson театрі на 47-ій вулиці, між Бродвеєм та Восьмою Евеню в Ню Йорку. До речі, режис. п. Бен Бонус (Ben Bonus), який закінчив драматичні студії у Львові. Жидівської національности, він прибув до ЗДА в 1939 році. Цю комедію можна бачити щодня о год. 8-ій веч, а по суботах і неділях вдень і ввечері. Захоплюючі скечі найкращих жидівських клясиків, фолкльор і гумор. Особливо нашим артистам і гумористам варто побачити цю виставу. Похвальні рецензії були надруковані в "The New York Times". В часописах та на програмці Тамару згадується під скороченим прізвищем — Тамара Вожак.

М. В.

Філядельфія, Па.

ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ

Заходами комбатантських організацій під протекторатом місцевого Відділу УККА, 5-го листопада о год. 8-ій вечора в авдиторії Венджемін Френклін Гайскул відбулась Святочна Академія для відзначення Роковин 1-го Листопада.

Відкрив Академію голова ОбВУА проф. М. Алексевич, який візвав присутніх повстанням з місць вшанувати пам'ять героїв, що впали в обороні волі і державної незалежности України.

Апель за полеглих у цій боротьбі відіграв на трембіті учень школи українознавства Роман Процик. Святочну промову виголосив настоятельУкраїнської Православної Катедри св. Володимира о. митрат С. Біляк, який з'ясував ті історичні події, що привели до Листопадового Чину та об'єднання всіх українських земель в Українській Незалежній Соборній Державі. Доповідь о. Митрата С. Біляка була добре підготована і кінчалась закликом до національної єдности в допомозі визволенню України.

Наступною точкою програми була рецитація - монтаж, що його виконали студенти і студентки 9, 10, 11 кляс „Рідної Школи" під мистецьким керівництвом проф. Е. Бережної. Ця точка програми у виконанні значної кількости молоді мала велике виховне і мистецьке значення, бо дала добру нагоду українській молоді виявити на сцені в мистецькій формі знання рідної мови та познайомитись з українськими історичними подіями для продовження боротьби за українську державність.

Між дорослими виконавцями цього монтажу-рецитації була і 6-річна Наталя Ковалишинівна, яка знаменито виконала свою ролю декляматорки.

Гучними оплесками привітали присутні і появу на сцені молодого українського скрипаля-лавреата 3-го конкурсу ім. Чайковського М. Чумаченка, який відіграв на скрипці „Пісню без слів" — М. Гайворонського та композицію „Інальпіті" — Паганіні. Фортепіяновий супровід вміло виконала проф. Зоя Маркович.

Кінцевою точкою програми був виступ філядельфійського мішаного хору „Кобзар" під диригентурою д-ра А. Рудницького. Відспівано: „Ой там при долині" В. Барвінського, „Накрила нічка" — М. Колесси, стрілецькі пісні та композиції д-ра А. Рудницького „Нема на світі України" і „Молитву за поляглих, страждущих і угнетених". Сольоспіви по мистецьки виконувала Є. Василенко, фортепіяновий супровід виконувала Р. Герасимович. Присутні нагороджували диригента — д-ра А. Рудницького та учасників хору щирими оплесками.

Відспіванням українського національного гимну закінчили Академію.

Т. Т.

Флінт, Миш.

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

Хоч не велика наша громада, бо заледве яких сорок новоприбулих родин, але завдяки горстці активних людей рік-річно відзначає національні свята. У великій мірі допомагає нам в цьому факт, що маємо свій власний Народний Дім.

Цього року заходами Батьківського Комітету під проводом працьовитого його голови І. Пивоварчука та під проводом Юнацтва СУМА, 13-го листопада відсвятковано в Українському Народному Домі Листопадовий зрив. Участь у цьому Святі, на яке зійшлась більша частина українців м. Флінту та околиці, взяв осередок СУМА „Київ" з Дітройту з його доброю мандоліновою капелею. Капелею диригував П. Антоськів.

Свято відкрив голова Батьківського Комітету пан І. Пивоварчук і покликав студентку Мишигенського Університету пану Олю Хомик, щоб відограла на фортепіяні американський гимн. Д-р Любомир Коваль, професор Мишигенського Університету, відчитав реферат, який, як видно було з оплесків, заімпонував публіці. Опісля слідували деклямації та відіграння стрілецьких пісень мандоліновою капелею осередку СУМА „Київ" з Дітройту.

Зоряна Савка продеклямувала „Чи простиш, Україно", Наталка Лихолаг „Думу про смерть Петлюри", маленька Ірка Іваницька „Україно моя", Іван Іваницький „Калина не гнеться", Тарас Нагірний „Живи, Україно", та маленька трирічна Христина Іваницька продеклямувала „Хто Ти". Кожну деклямацію переплітала чудово виконувана мандоліновою капелею стрілецька пісня. Честь і слава вам, молоденькі гості з Дітройту, і особлива слава та подяка нашої громади вам дириґенте Антоськів! На закінчення пан Ганчарик, що представляв поодиноких виконавців, подякував всім виконавцям та гостям. Свято закінчено відспіванням українського національного гимну. Відтак зроблено прийняття для юнаків і юначок та гостей з Дітройту.

Слід ще зазначити, що того самого дня в українській греко-кат. церкві її парох Впр. о. Фединяк відправив поминальну панахиду та сказав глибоко і патріотичну проповідь. З великою увагою зібрані прислухувались до цього гарного промовця.

І. П.

Рочестер, Н. Й.

ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ

Листопадову Академію в Рочестері влаштував місцевий Відділ УКК і вона відбулася 30-го жовтня о год 6-ій вечора в залі Українсько-американського Клюбу.

Перед полуднем того ж дня відслужено у місцевих укр. католицьких та православних церквах врочисті співані Служби Божі. Після Служб Божих відправлено Молебні і Панахиди. В Богослуженнях взяли зорганізовану участь зодягнені в однострої члени місцевої Станиці Пласту та Осередку СУМА з своїми прапорами, та учасники Укр. Визвольних Змагань.

Святочну Академію започатковано співом американського національного гимну, виконаного солісткою п. Марією Климців. Святочну промову на тему: „Листопадовий Зрив провідною зорею Соборности України" виголосив учасник боїв за Львів та Київ д-р Лев Рубінбер. Він з'ясував ідейний підклад чину Першого Листопада. Його блискуча промова, оригінально побудован і виголошена з темпераментом тримала весь час слухачів в напрузі, які нагородили його грімкими оплесками.

Дальші точки програми кічка" муз. Купчинського та виповнили найкращі мистецькі сили а саме: „Накрила „Синя чічка" — Гайворонського виконала солістка п. М. Климців при фортепіяновому акомпаніяменті п. А. Сорохтей. Деклямацію: „Листопад у Львові" виголосила сумівка п. Марія Боднарук. Кілька пісень відспівав соліст тенор п. Володимир Луців при фортепіяновому акомпаніяменті п. Л. Борисенко. Літературний монтаж „Листопадова містерія" виконала п. Л. Лисак при Фортепіяновому супроводі п. Т. Депутат. Кілька пісень на бандурі заграв В. Луців при фортепіяновому супроводі Л. Бориwому супроводі п. Л. Борисенко. Сцена була дбайливо прикрашена. Про мистецьке оформлення сцени постарався п. Е. Загачевський, про оформлення програми імпрези постарався п. М. Ейна. Свято стояло на високому рівні, і тому патріотична громада, яка виповнила залю по береги, виходила з неї вповні задоволена.

Академію закінчено відспіванням „Ще не вмерла Україна".

М. Б.

З вінчання на народні цілі

19-го листопада в Ню Йорку в церкві св. Юра відбулося вінчання п-ни Марії Бабяк, доньки Василя і Фені Бабяк, з п. Ярославом Самокішином, сином Івана і Ольги Самокішин.

Тайну вінчання довершив о. парох Орест Засійбіда ЧСВВ.

Після вінчання батьки молодих влаштували весільну гостину в шкільній залі при церкві св. Духа в Брукляні.

Гостиною вміло проводив пан інж. Степаняк, він зумів створити гарну та милу атмосферу, де гості провели це родинне торжество.

Під час гостини переведено збірку на нац. цілі і зібрано $121.75.

Збірку розподілено: на Фонд Катедри Українознавства: 50., на фонд АБН: 50. і на ,щоденник ,Свобода" 21.75.

Збірку переводили: пані С. Галатин і М. Бошко та панове С. Хомик і О. Рибіцький.

Молодій Парі щасти, Боже на Многії Літа, а збірщикам і жертводавцям щире українське спасибіг.

В. С.

Євген Маланюк у Філядельфії

Філядельфія. — У неділю, 11 грудня цього року у Філядельфії відбулася зустріч одного з наших найбільших сучасних поетів Євгена Маланюка з почитателями його творчости. Зустріч влаштували спільно місцеве Товариство Інженерів і Літературно-Мистецький Клюб.

Після короткого привітання інж. Методія Борецького, голови Т-ва Інженерів, слово про поета виголосив Володимир Біляїв. Промовець проаналізував творчість Маланюка, нав'язавши до заголовку давньої збірки поезій Маланюка, яка різьбила світогляд його сучасників і яка затривожила окупантів його батьківщини. Натомість „стилос" стверджує особливі поетичні осяги Маланюка, його мистецькі шукання, на що досі не звернено належної уваги і що може стати вдячною темою дисертації молодих літературознавців і славістів.

Пані Лада Прокіп і Христина Озарків рецитували ті поезії Маланюка („Голгофа", „Листопад", „Напис на книзі віршів" й ін.), що виявили головні мистецько-змістові шляхи поета.

Вечір завершив Маланюк читанням своїх найдавніших поезій (уривки з „П'ятої Симфонії"), у яких закріпився ритм боїв 1919 року, учасником яких був поет-воїн,

Зустріч закінчилася розмовою при буфеті, влаштованому панями з Т-ва Інженерів.

Про популярність Маланюка свідчив небувалий у історії української Філядельфії випадок, коли на літературній імпрезі забракло місць і багато осіб були змушені відійти.

Клівленд, Огайо

ЗА НАЦІОНАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ

29-го жовтня Культурно-Освітнє Товариство Прихильників Рідної Школи ім. Т. Шевченка українських Православних Парафій влаштувало „Осінній Баль" з гостинним виступом відомого українського письменника - гумориста п. Миколи Понеділка. Чистий дохід з імпрези був призначений на утримання Рідної Школи.

Товариство Прихильників (як його в скороченню називають), засноване для моральної та матеріяльної підтримки Рідної Школи і для розвитку культурно-освітньої праці серед української молоді. Треба взяти під увагу, що членами цього Товариства є переважно особи, котрі вже не мають дітей шкільного віку або взагалі бездітні, та для яких національно - релігійне виховання української дитини не є байдужою справою. Це Товариство, як самостійна, зачартерована організація уже другий рік успішно розвиває свою працю, даруючи поважні суми грошей на школи.

Від довшого часу мрією Т-ва Прихильників було влаштувати імпрезу з гостинним виступом п. М. Понеділка, але все збіг абставин кидав на шлях різні перешкоди, аж ось наспіла вістка, що п. М. Понеділок дав свою згоду приїхати до Клівленду на „Осінній Баль".

Підбадьорені приїздом дорогого гостя, члени управи завзято прийнялися до оформлення цього не буденного свята. Найняли новозбудовану залю „Вагнерс Контри Інн", европейську оркестру Т. К., виготовили та розіслали 1500 запрошень, опрацювали сотки деталів, пов'язаних з цим вечором, а пані радилися, як би то найкраще привабити гостей смачним буфетом. До 29-го жовтня всі адміністраційні та господарські справи були полагоджені, зближався час кульмінації всіх плянів та моральної нагороди за старанно виконану праці.

Урочистий настрій почався уже в суботу о годині 3:30 по пол. на летовиці, де представники управи п. С. Фединяк і п-ні О. Белінська з сином Юрчиком привітали п. М. Понеділка букетом квітів. Цей скромний жест так притаманний українській нації, помітно зворушив прибулого гостя. Вечором, численна публіка на чолі з представниками багатьох українських культурних та професійних організацій по береги виповнила привітну залю та з нетерпеливістю очікувала свого улюбленця.

О год. 9:30 веч. заступник голови Товариства прихильників п. Леонід Дмитревич офіційно відкрив „Осінній Баль", привітав присутніх і, представляючи гостя, промовив два чародійні слова: „Микола Понеділок!" Неначе хвиля захопила цілу залю і наповнила її морем оплесків.

Пан Микола Понеділок відразу зачарував слухачів уміло підібраним репертуаром. Спочатку сантиментально зворушив їх ліричними нарисами про події під час посвячення пам'ятника Т. Шевченкові у Вашинґтоні та про свою процу до Вінніпегу, щоб поклонитись перед пам'ятником великого Кобзаря на Канадійській землі. Змалював перед слухачами образ нашої співучої , милозвучної мови. Здавалося , що в затихлій залі кожний затримав віддих, щоб не пропустити, не втратити слів, котрі то палко, то пестливо лилися з уст молодого письменника, торкаючи чутливі струни української душі. Після однохвилинної перерви, Микола Понеділок — гуморист перейшов до цілковито відмінного жанру, бавив публіку веселими оповіданнями, підносив настрій дотепними жартами. І знову, щирим сміхом та рясними оплесками публіка нагороджувала гумориста за його з. ласки Божої талант, дар слова, та артистичне виконання.

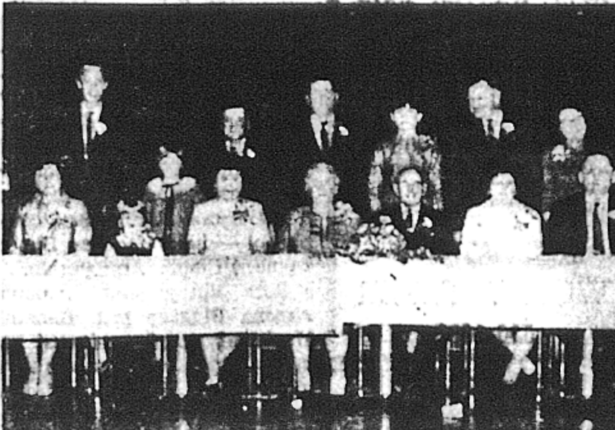
Голова Товариства Прихильників п. Степан Фединяк зложив подяку п. М. Понеділкові за чудову програму та за честь, яку він уділив своєю присутністю, подякував п-ву Олі та артистові - маляреві Тимошові Белінському за старанням яких М. Понеділок загостив до Клівленду, гостям за таку численну участь і побажав всім веселої забави. Панна Віра Лавришин подала п. М. Понеділкові шампан майстерно прибраний червоними рожами. Розпочалася не офіційна частина балю і гості в товариській атмосфері весело забавлялись до 3-ої години ранку під мелодійні звуки оркестри та насолоджувались смачними українськими стравами з буфету, який був під зарядом вш. пань з Товариства Прихильників.

19-го листопада 1966 р. під час забави, яку влаштував Батьківський Комітет Рідної Школи ім. Т. Шевченка, голова Товариства Прихильників п. С. Фединяк і скарбник п-ні О. Белінська вручили голові Батьківського Комітету п. В. Федченкові банковий переказ на суму $661.67, що і являлось чистим доходом з „Осіннього Балю".

За успіх, з яким перейшов „Осінній Баль", Товариство Прихильників перш за все віддає подяку свідомим членам української громади Клівленду й околиць, котрі розуміють і належно оцінюють працю Товариства Прихильників і численною присутністю на різних імпрезах, які Товариство Прихильників влаштовує, дають наявний доказ, що старанням та не обоятним відношенням загалу, даємо можливість українській дитині плекати рідну мову, культуру і традицію, не допустимо її до асиміляції, бо наша українська дитина, — це ж наш капітал, наша національна майбутність.

Наталка Фединяк
Прес. Реф. Тов. Прих.

ВШАНУВАЛИ ЗАСЛУЖЕНИХ ЮВІЛЯТІВ

Ювіляти: Анна і Константин Шевчуки (за столом посередині) з родиною під час урочистости в їхню честь.

Золотий ювілей супружжого життя панства Константина і Анни Шевчуків відзначила родина, свояки, приятелі і представники організацій 13 листопада у просторі залі Українсько-Американського Клюбу. Триста осіб зайняли приготовані столи, а при головнім столі зайняли місця Ювіляти, найближча родина, місцевий парох Впреп. о. С. Чомко і автор цих рядків.

Присутність численних гостей — це вияв признання Ювілятам за їхні труди і многогранну діяльність у церковній і громадській ділянках.

Господарем вечора був п. Василь Гусар, зять Ювілятів. По вступнім слові попросив о. пароха провести Молитву, а перед закінченням вечері покликав до слова автора цих рядків, який співпрацює з Ювілятом понад двадцять років. Ювілят приїхав до Америки у 1913 р. У Ню Йорку Ювілят включається у громадське життя і бере участь у церковнім хорі.

У 1919 р. приїхав до Рочестеру на постійний побут. Тут записується до церковного хору і до Братства св. Йосафата, Відд. 217 УНС, де його вибирають на секретаря, а 1920 р. секретарем парохії св. Йосафата. У 1925 р. приняв секретарку в Центральнім Комітеті громади Рочестеру, де трудився чотири роки. У Відд. Бр. св. Йосафата уже шостий рік є його предсідником і зорганізував найбільше членів для відділу та їздив п'ять разів на Конвенції УНС.

У 1945 р., в часі лихоліття нашого народу, за його ініціятивою зорганізовано відділ ЗУАДК-у і його обрано на першого предсідника, а згодом на контролера у Головній Управі ЗУАДК-у.

До відділу приєднано парохію і всі активні, місцеві організації, що разом розвинули допомогову і переселенчу акції. Від Українсько Американського Клюбу, де він був урядовцем — відділ часто діставав поважні дари: по сто долярів кілька місяців, на допомогу втікачам.

У травні, 1950 р. зорганізовано тут відділ УККА, в якому він брав активну участь, а тепер є скарбником відділу Поза щоденну працю у своїй крамниці (яку тепер передав своєму синові Іванові), усе знаходив час для громадської й організаційної праці. Ювілятка, пані Анна Шевчук часом сама мусіла заступати свого чоловіка у крамниці, доглянути господарки і виховувати дітей і це є її спільна заслуга і посвята для церковних і громадських справ.

У них є три доні і один син. Усі вони виховані в релігійному і національному дусі. Усі говорять і пишуть по українськи; одним словом: примірна і благословенна Богом родина, що має 11 онуків.

Хоч усі замужні і син жонатий — вони часто навідуються зі своїми дітьми до своїх родичів.

Не всі родини в громаді такі щасливі, бо є випадки, що діти ломлять четверту заповідь Божу — не шанують своїх родичів, а то й до дому убогих віддають, де вони заливаються сльозами і рахують дні свойого, гіркого життя.

Ювілят крім громадської праці дає щедро на всякі народні цілі. Загляньте у протоколи і касові книги парохії і котроїнебудь організації, і там знайдете прізвище п. Константина Шевчука, як жертвенного громадянина, якому майбутній історик присвятить неодну сторінку в історії Рочестерської громади.

Р. П.

Членам ОбВУА та всім кол. Воякам подаємо боляче сумну вістку, що дня 18-го грудня 1966 року у лікарні в Асторії після важкої недуги вибув назавжди з комбатантських рядів, на 73-му році життя, наш Незабутній Побратим по Зброї

СЛ. П.

СЕРГІЙ ЄФРЕМОВ

генерал-хорунжий Армії УНР., б. учасник Визвольної Боротьби України в рядах 3-ої Залізної Стрілецької Дивізії Армії УНР, відтак старшина для доручень в Штабі Командуючого Армією, а в 1939 році Головний Командант Карпатської Січі в Карпатській Україні, нагороджений Хрестом Симона Петлюри і Воєнним Хрестом, член-основоположник ОбВУА і заступник голови Головної Управи цієї організації в двох перших каденціях, діяльний член Нюйоркського Відділу ОбВУА.

Достойній Родині померлого Побратима передаємо вислови сердечного співчуття. Всіх Членів ОбВУА закликаємо віддати Йому останню послугу численною участю в Панахиді та похоронних обрядах.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ГОЛОВНА УПРАВА ОбВУА
УПРАВА ВІДДІЛУ ОбВУА в НЮ ЙОРКУ

Замість квітів на могилу

бл. п. проф. ІВАНА СЕНЮТИ

складає

на Український Католицький Університет у Римі	$20.00
на Заупокійні Служби Божі	$15.00

Мирослав АБРИСОВСЬКИЙ

Ірвінґтон, Н. Дж.

ЗБОРИ ТОВАРИСТВА ЗА ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

30 листопада в Народному Домі відбулися Загальні збори місцевого Відділу Товариства за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви. Зборами проводили предсідник д-р Богдан Шебунчак, секретарі — інж. Ярослав Вігун та пані Софія Андрушків.

Звіт від управи зложив голова Відділу ред. Василь Пасічняк, який у відчиті на тему „Право на існування і діяльність Товариства" доказав, що папські енцикліки, канонічне право для Східньої Церкви, офіційні промови Вселенських Архиєреїв, постанови Ватиканського Собору й постанови Українських Владик під час Ватиканського Собору ясно дозволяють і посередньо заохочують мирян організувати товариства чи комітети для завдань і цілей зв'язаних з розвитком і добром їхньої церкви. Присутні з увагою вислухали цікавих рішень церковних властей про права й обов'язок вірних у співвирішуванні церковних справ. Інж. Лев Коленський, інф. реф. Відділу, відчитав статут Товариства, прийнятий на З'їзді делегатів за створення Київсько-Галицького Патріярхату 23-го квітня 1966 р., силою якого розв'язано цей Комітет, а на його місце основано Товариство за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви.

Над доповіддю і статутом відбулася корисна дискусія, в якій подано цінні завваги відносно праці Товариства й статуту, що їх голова Красової Управи Товариства ред. В. Пасічняк обіцяв подати до уваги Керівних Красвих Органів Товариства.

Голова Контрольної Комісії д-р Осип Андрушків зложив звіт із провірки діяльности Товариства, підкреслюючи вміру працю Управи Відділу, зокрема її збіркову акцію на Фонд Кардинала Кир Йосифа Сліпого, що принесла 7911 дол., які вислано Його Блаженству до Риму на Український Католицький Університет. На внесок Контрольної Комісії Збори уділили абсолютору уступаючій Управі та висловили, на бажання проф. Завицького, подяку скарбникові Відділу Мар'янові Кормилі та Антонові Тимкевичеві за їхню жертвенну працю в часі збірки згаданого фонду.

На внесок п. інж. Юліяна Муссаковського вибрано одноголосно нову Управу, а саме: д-р Роман Кравчук — голова, Осип Голинський — містоголова, інж. Ярослав Вігун — секретар, Марія Кормило — скарбник, Надія Мандрусяк — член. До Контрольної Комісії вибрані: д-р проф. Осип Андрушків — голова, проф. д-р Микола Чировський і Евфрозина Мартинець — члени. До Товариського суду вибрані: д-р Ярослав Мандюк, майор Іван Тарнавський й пані Анна Дубас — радна УНС.

Збори висловили бажання, щоб президія Зборів вислала Блаженнішому Верховному Архиєпископові Кир Йосифові Сліпому заяву віддавности та щирий привіт.

В кінцевій дискусії ред. В. Пасічняк порушив справу заходів ієрархії і вірних Української Католицької Церкви в справі створення Українського Катол. Патріярхату та проблему єдности нашої Церкви й її патріярхального устрою, вказуючи на значення Патріярхату і потребу його для добра нашої Церкви й народу. Він вказав на потребу великої терпеливости в цих заходах та конечність зберегти авторитет наших Владик. Д-р О. Андрушків звернувся з побажанням до Красової Управи Товариства, щоб вона збирала фонди на свою інформаційно - видавничу діяльність, яка є дуже потрібна для усвідомлення широкого нашого загалу про особливості юридичної єдности нашої Церкви та завершення її структури в Патріярхаті.

Збори передискутували задум Красової Управи Товариства про ювілейні академії в честь Блаженнішого Верховного Архиєпископа з нагоди 50-ліття Його Священства та 75-ліття життя, щоб їх Відділи Товариства й Мужі Довір'я спільними заходами зорганізованого українського громадянства будуть улаштовувати в 1967 році з днем уродин Блаженнішого Ювілята 17-го лютого.

Нововибраний голова Відділу Т-ва д-р Роман Кравчук подякував Зборам за вибір і довір'я та обіцяв доложити всіх зусиль, щоб сповнити прийняті обов'язки нової Управи.

П. В. Ю.

Ню Йорк, Н. Й.

ДИСКУСІЙНИЙ ВЕЧІР ТУСМ

28-го жовтня в домі Організації Визвольного Фронту Товариство Української Студіюючої Молоді ім. М. Міхновського (ТУСМ), Осередок діяльности Ню Йорк, відбув Студентський дискусійний вечір. Головним доповідачем був Джан Сейнсбирі, екзекутивний директор Стейтового Відділу Молодих Американців за мир, який представив погляди консервативного крила на „Нове ліве по університетах".

Протягом своєї доповіді він дав огляд розвитку нових лівих рухів поміж студентами американських університетів в останніх трьох роках. Він підкреслив підпільну і всеприсутню ролю комуністів і комуністичних агітаторів на цім відтинку, особливо в Берклі в Каліфорнії і в творенні так званих „молодечих організацій", які виховують комуністів. Після промови було багато запитів і довша дискусія.

В дискусії брали участь Чарлз Андреански — представник малярських організацій і видатний член Анти-Большевицького Бльоку Народів (АБН); Вінкман від Естонської Студентської Організації Ню Йорку; п. Златко Долінар від Хорватської Студентської Організації Ню Йорку; п. Вілфрід Кернбах, голова, і Джеймс Лавзаст, голови Відділу Ню Джерзі, Німецького Американського Національного Конгресу; п. Тед Теннінґе від Ліґи Християнських Світських; п. Ален Гісс від і п. Роман Куропась від осередку ТУСМ, Філядельфія; п. Зеновій Галькевич, від Булави СУМА Ню Йорк і п. Дм. Мотрук, від редакції „Сумівця" при осередку СУМА в Ню Йорку.

Вечором проводив голова осередку діяльности ТУСМ в Ню Йорку Аскольд Скальський.

На сплату боргу за будинок УВАН у ЗДА

(5-ий список)

На звернення Української Вільної Академії Наук у ЗДА і заклик проф. Гагарина відгукнулись з пожертвами на сплату боргу за будинок Академії за час від 19-го жовтня по 10 листопада 1966 року (5-ий список):

Пожертви по 100 долярів: 66. д-р Юрій Криволап, Балтимор, 67. п. Ольга Теребус-Кекіш, пам'яті брата Олекси Теребуса, Мавит Вернон, Н. Й., 68. п. Олександра Костюк, Мінеаполіс, 69. п.п. Іван і Евдокія Штепа (за сп. 4 \$50 і сп. 5), 50. Рочестер, 70. д-р Надія Кмета-Теребус, пам'яті брата Олекси Теребуса, Н. Й., 71. проф. Григорій Костюк, Н. Й.

Пожертви по 50 долярів — п. М. Гриньох, Елмгурст, Н. Й., проф. Микола Зайцев, Нюарк, д-р Кость і п. Марія Паньківські, Скоттсдейл, п. М. Чорнокосинський, Сан Франціско (з минулими пожертвами на будинок склав уже \$750), п. Тихон Білоус, Клівленд.

Д-р К. Брнзгун, Торонто, \$20. (з раніше внесеними \$565), д-р Ольга Прозерська, Н. Й \$10. і п. Михайло Чайківський, Ню Гевен, \$5.

В рахунок зголошених сум поступило готівкою за згаданий час \$645. В листопаді 1966 р. Українському Народному Союзові виплачено в рахунок погашення боргу \$500. і відсотків \$121.93, разом \$621.93. Решта боргу за будинок на 11листопада ц. р. УНС \$6,500. і безвідсоткові позички \$2,284. Управа Академії складає глибоку подяку всім, що відгукнулись, і просить про дальші зголошення і пожертви на цю ціль усіх прихильників української вільної науки. Просимо взяти до уваги, що Академія має податкові пільги, (текс експемпт) і всі суми пожертв для Академії можна віднята від сум до оподаткування.

Адреса Академії:
The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S. Inc., 206 West 100th Street, New York, N.Y.10025

Пожертви на УКУ в Римі

По блаженній пам'яті МИКОЛИ БОРУТИ, замість квітів на свіжу могилу, слідуючі учасники поминків зложили дар на радіопрограму св. Юра в Ню Йорку й на Український Університет в Римі, 28-го листопада:

По \$10. — М. Олійник, Зеньо Грицан; \$8. — Микола Кондрин; \$6. — Антін Кузьо; по \$5.: род. Василя Натини, Василь Коваль, Михайло Качунь, Ярослав Коструба, Микола Ходоба, Осип Касіян, Григорій Губач, Степан Лютак, Василь Коваль, Ярослав Ярема, Василь Калитка, Василь Сєрант; \$3. — Віктор Марко; \$2. — Стефан Шуст; \$1. — Стефан Бугун.

о. Н. Н.

Народні парки — заповідники Америки

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Коштом 600 мільйонів долярів, вкладаних протягом 10 років, пробували подвоїти число місць таборування в існуючих парках і створити 100 нових центрів для туристів. Але від 1961 року побільшено їх лише на 3% через додання теренів з площею 844.000 акрів у стейті Мессачусетс і в стейті Ню Йорк — народний парк Файр Айленд. Є можливість прибрати приозерні терени в стейтах Мишиген, Індіяна і Каліфорнія. Одначе, немає певности, чи при такій великій масі туристів залишилось би там ще для них місце гідне подиву.

Пропонується ще заборонити в'їзд автомашинами до парків і обмежити час перебування в них до трьох днів для кожної особи.

Я. Зубаль

Посмертні згадки

КАТЕРИНА НИКИФОРЧИН, член 42-го Відд. УНСоюзу в Пассейку, Н. Дж., померла 19-го грудня 1966 р. по довгій недузі. Панахида в середу, 21 грудня ц. р. в похоронному заведенні McNurney Burnadz Memorial Home, 371 Lakeview Ave., Clifton, N.J. Похорон в четвер, 22-го грудня 1966 р. о год. 8:30 р. з пох. заведення до церкви св. Миколая в Пассейку, Н. Дж., President St., опісля на цвинтар Кальварія. Залишила в смутку мужа Петра, сина Михайла, невістку і внука.
Вічна Їй Пам'ять!
П. Головачук, секр.

СИЦІЛІЯ ВИТИШ, членка Товариства І. Франка — 83-ий Відд. у Філядельфії, Па., померла по тяжкій недузі 4-го листопада 1966 р., проживши 52 роки. Покійна залишила в смутку мужа Петра, синів Петра і Василя та внуків: Петра, Василя і Дану-Марію. Рівнож залишила в смутку одинокого брата Михайла. Похорон відбувся з Катедрального Храму Укр. Катол. Церкви 6-го листопада 1966 р. при участи родини, приятелів та знайомих.
Вічна Їй Пам'ять!
Управа

ІВАН СКУБЯК, член Т-ва ім. Т. Г. Шевченка — 115 Відд. УНС в Кентон, Огайо, помер 2-го грудня 1966 р. Похорон відбувся 6-го грудня 1966 р. з церкви св. о. Миколая на цвинтар Кальварія. Покійний нар. в с. Стефкова, Зах. Україна. Полишив в смутку дружину Марію, синів: Стефана, Альберта та дочок: Софію і Анну.
Вічна Йому Пам'ять!
П. Бабич, секр.

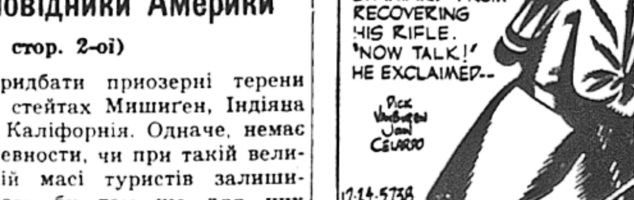
ТЕССІ БІЛИК, членка Б-ва св. Димитрія — 288 Відд., померла 3 грудня 1966 року після довгої недуги. Покійна народилася в Бетлегемі, Па., та належала до парохії при кат. церкві св. Йосафата. Полишила в смутку чоловіка Стефана, сина Данила, дочку Неніс, рідних брата Волтера, сестру Е. Реддінг і Ф. Крупу. Похорон відбувся 8 грудня 1966 р. з пох. заведення до церкви св. Йосафата, а звідтам на цвинтар Holy Saviour Cemetary.
Вічна Їй Пам'ять!
Дм. Мушастий, секр.

АННА БІЛОУС, членка 160-го Відділу УНС Б-ва св. Юрія в Джемейці, Н. Й., померла 3 грудня 1966 р. Покійна народилася в с. Псори, пов. Рогатин, Зах. Україна. Покійна була тихої вдачі, вступила до УНС 13 січня 1923 р. Залишила в смутку мужа Петра, 2 замужні дочки: Катерину і Марію з внуками, ближчу і дальшу родину та приятелів.
Вічна Їй Пам'ять!
М. К.

СОФІЯ ЗАГУТА, членка Т-ва ім. І. Франка — 372 Відділ УНС у Плейнфілд, Н. Дж., померла 14 грудня 1966 року по короткій недузі. До УНС вступила 1935 р. Народилася в с. Грозьова, пов. Добромиль, Україна. Полишила у смутку 3 синів: Йосифа, Михайла і Андрія і 6 внуків. Похорон відбувся 16 грудня 1966 р. з церкви св. Марії в Ню Бронсвік, Н. Дж. при участи родини, членів Т-ва та знайомих. Покійну поховано на цвинтарі Гілсайд.
Вічна Їй Пам'ять!
П. Ярема, секр.

ВАСИЛЬ ЗЕЛІНКА, довголітній член Т-ва ім. Т. Шевченка — 176 Відд. УНС в Шикаго, Ілл., помер 13 листопада 1966 р. Покійний народився 6 січня 1881 р. в с. Теплиці, пов. Бережани, Україна. Прибув до ЗДН 1909 р., вступив до УНС 1911 р. За довголітнє перебування в УНС одержав з Гол. Канцелярії УНС золотий годинник. Полишив у глибокому смутку сина Володимира, доню Ірину, Ольгу, 10 внуків, 2 правнуки. Похорон відбувся 16 листопада 1966 р. з Католицької Церкви св. Михаїла. Похоронено Покійного на цвинтарі Мт. Гопе при участи родини та знайомих.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Остап, секр.

ТАРЗАН, ч. 5738. Еспанець переможений!

Зі швидкістю кота Тарзан перешкодив еспанцеві вхопити рушницю. — А тепер оповідай! — гукнув він.

— Я хочу знати повну історію про цей скарб . . . І про індіян!

"VERY WELL, SENOR," SAID JUAN RESIGNEDLY. "BUT WE MUST FIRST GO BACK FOUR HUNDRED YEARS!"

— Дуже добре, сеньйоре, — зрезигновано відповів Хуан. — Але ми мусимо почати від чотирьох сот років взад!